

منتدى إقرأ الثقافى

باشترین ھاوردى خەت؟
WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

باوەربەخۆڤونى غۆنان زبادىگەن

منتدى إقرأ الثقافى

..... ۋەرگىرانى: فاتمە ئەدھەم ئەلى

..... مىلدرد نىومن - بىرنارد بىركوۋىتس - چىن ئەۋەن

چۈن دەبىتە باشترین ساورىي خوت؟

باوهرې، خوڭبوني خوتان زىادېكەن

نوسىنى

مىلدرد نيومن-برنارد بركوويتز-جىن اوپن

لە فارسيه وه: فاطمه ادهم على

چاپى يەكەم

سليمانى..... ۲۰۰۹

لەبلاوکراوەکانی خانەی چاپ و پەخشی رێنما
زنجیره (٢٢٢)

ناسنامەی کتێب

ناوی کتێب: چۆن دەبیستە باشتەری هاورێی خۆت؟

بەبەت: دەرروونزانی

نوسینی: میلدرد نیومن-بەرنارد بەرکوویتز-جین اوین

وەرگیرانی: فاطمە ادەم علی

تایپ و هەڵبەر: وەرگیر

دیزاین و بەرگ: فواد کەولۆسی

شوێنی چاپ: چاپەمەنی گەنج

سالی چاپ: ٢٠٠٩ سلیمانی

نۆرە ی چاپ: چاپی یەكەم

تراژ: ١٠٠٠ دانە

ناوێشان: سلیمانی - بازاری سلیمانی - بەرامبەر بازاری خەفاف.

ژمارە ی مۆبایل: (٠٧٧٠١٥٧٤٢٩٣), (٠٧٥٠١١٩١٨٤٧)

پښت

- له باره ی نوسه رانه وه..... ۵
- وته ی چند بیرمه ندو روژنامه یه کی جیهانی به ناویانگ سه باره ت به م کتبه ۷
- پښه کی..... ۱۱
- گفتوگو..... ۱۵

لەبارەى نوسەرانەوہ:

مىلدرد نيومن و برنارد برکويىتزاوسەرى يەکن،
ھەردوکیان شارەزاو پسپۆرن لەبوارى دەرونناسیدا.
لەشارى نيويۆرک بەھاوکارى يەکتەر کاردەکن
لەوبوارەدا، ھەردوکیان ئەندامى ئەنجومەنى نەتەوہی
دەرونناسین و شیکارى بۆ چارەسەرکردنى نەخۆشیە
دەرونیەکان لەئەنجومەنى دەرونناسى ئەمريکاو
ریکخراوہ پسپۆرى و پيشەییەکانى تر.

مىلدرد نيومن خاوەنى بروانامەى ماستەرە
لەدەرونناسیدالەکۆلیجى ھانتەر، خاتوو مىلدرد
چەندسالىک لەلای کۆچکردوو "توئودوریک" خولى
فیژیکارى خویندووہ ھەرەھا خولى فیژیکردنى
دەرونناسى لەئەنجومەنى نەتەوہی دەرونناسى بۆ
نەخۆشیە دەرونیەکان بینىوہ، ئەو بەرپرسى بەشى
نەخۆشیە دەرونیەکانە لە ناوەندى راویژکارى لەشارى

نيويۆرك، گولېژيىرىك لەكارەكانى كراون بەكتىب بەناۋى
"شىۋازە نوپكان بۇ يارمەتىدانى مندا".

برنارد برىكۋىت، خاۋەنى بروانامەى ماستەرە
لەدەرونناسىدا لەزانكۆى كۆلۇمبىيا، دىكتوراى لەزانكۆى
نيويۆرك لەھەمان بواردا، ھەرۋەھا لەپەيمانگاي "ئالفرىد
ئادلر" ناۋەندى فىربونى تەۋاۋكارى بۇ تەندروسىتى
دەرونى بەشدارى دەكات. ئەۋ ئەندامى كۆلپىزى شارو
كۆلپىزى مافى سزادانە لەزانكۆى نيويۆرك و خاۋەنى
ژمارەيەك ووتارە لە رۇژنامەۋ گۇفارەكاندا بللو
كراۋنەتەۋە.

جىن ئوين، لەنيوجىرسى گەرە بوۋە بروانامەى
ماستەرى ھەيە لەبۋارى فەلسەفەدا لەزانكۆى
كۆلۇمبىيا، و لەكەئالپكى تەلەفزيۇنىدا كاردەكات ۋەك
لىكۆلەر، و بۆرىكخراۋىك ھەلسەنگاندنى گشتى دەكات و
ۋەكو نوسەرىك لەبۋارى ھەلسەنگاندا كاردەكات، خىزان
دارەۋ لەنيويۆرك نىشتەجىيە ۋ ۋەكو رۇژنامەنوسىكى
ئازاد كاردەكات .

وتهی چه ند بیرمه ندو روژنامه یه کی جیهانی به ناوبانگ سه بارهت به دم کتیبه:

* تائیستا بواریک نه ره خساوه که وه کو کتیبکی چوټ
باشترین هاوړنۍ خوت بیت؟ ساده، کاریگره رو خیرا
وکارتیگره بیت. کاتی دلته نگم روژی دووچار هاوړنۍ
له گه ل په رداخیک ټاو، نه و ده خوینمه وه، نه م کتیبه هه
میشه گیان به من ده دات. نیل سیمون

* ده مه وی بلیم نه م کتیبه موعزه یه. به لام خالی
بنه رتهی نه مه یه که موعزه یه ک بونی نی یه. که واته
بهیلن بلیم که به بی نه م کتیبه ناتوانم بژیم. نورا افرون

* له روژکاری ژياندا که کیشنه ونیگرانی ندرم هه بوه
نه م کتیبه بژمن وه کونه سیمی کوستان بوه.
"بری برنسون"

* "م کتیبه خوارنده وه په که بڼماندو بون، بیزارۍ،
پانس، ناو مېدی و ته نیایه .

"لوس انجلوس تایم"

* "نوسه رانی م کتیبه به زمانې ساده و رونی
ده که نه وه که هر مرفیک توانا و هیڅی ذاتی شاد بون،
نه خشه کیشانی سگز داری و هست کردنې هر چی زیاتر
ناماده گی به هیڅی خوی هیه .

"اخبار کلوب کتابماه"

* "نوهی" نیومن و برکوویتز "کردویانه، شیوهی
له بیرکراوی گورینی نینسانی به به ناوی (من بناسه).

"شیکاگو ترینتون"

* "م کتیبه چه ندجار بخوینه ره وه . به راستی چیژ
به خشه و خوینه رله وه سهری سورده مینې بوشله ژان
وسه رشوری به کانی هوکاري لکژیکي بونی هیه هستی
بیخه می و نارامش ده ست ده که ویت .

"هارتفورد کورانت"

چؤن دهبېته باهترين هاورنې خؤن؟

* نه م كتيبې جورنك گفتوگوى پر شه وقى د هرونناسى
يه به په يوه ندى كردن له گه ل كه سانتيكه كه يو ديتنى
پيوانى نوتومبيل، عه قل وئارامى يان هيه، به لام
نركى نه مه به خو يان نادهن تافيريبنكه چو نيه تى
خويان به ريوه ببه ن.

"نيورك تايمز"

* نه م كتيبې د هسټوريكى كردارى په بويار مېتى
دانى خلك تاثيرانى پرله مانا يان هېت وپوړيان پى ده
دهن تا سهرېكه ون به سر به ربه سته كانى خوشحال يان.

"اوكلند تريبون"

* نه م كتيبې به دهره له زار او هې دژوارى د هرونناسى و
وبه شپوهى پرسيا رووه لاه.

"هوسټون كرونېكل"

* ناموزگارى شياو له باره ي نه وهى كه چو ن قوناغى
مندالى ببه ينه سر، خوديه تى وپيگه يشتن پيشوازي
ليېكه مين وله سر پيى خومان بوه ستين.

"دالاس تايمز هرالډ"

پيشه كي

كاتي كه شورون ده لیت: زوری هی خه لکی ته مه نیا ن
له گه ل گیروده یی خاموش ده به نه سر، ناتوان پيش
بینی بکن که نه م گیروده یی به چنده پره راو هوریا به .
مروفي نه مرو له وانه به وه کوبا ویا پیرانی ره نج بیات .
به لام له بی دهنگی وخاموشی ره نج نابهن . ناره حتی
وی قهراری نیمه به رونی دیاره ونیمه له باره ی
کیشه کانمانه وه گفتو گو ده که یین .

له وانه به نه مرو ریگا کانی هه لاتن چه ندین جور له پيش
مانابن و نیمه تامه زړویانی دل به ده ریا ده ده یین .

کاره میشه به که لک بووه . به لام نه وه ی ده توانین
به سرگرمی زړه نابیه یین . به نمونه : سواری فړوکه
ده بین و له وگوره پانان هی که ده بنه هو ی خوشحال
نه بونمان را ده که یین .

بەلام لەوەش زیاتر ئەوەی ئازاری ئێمە دەدات،
لەژێر لێکۆڵێنە وەدایە.

ئێمە لەبارەی کێشەکانی دنیا، لەبارەی جەنگ
و ئازادی مەرۆک، لەبارەی بەهاکان و دنیای دەرونمان
پەڕێشان بوو، لەبارەی سەرشاری، بێزاری و شەژان،
کێشەکانی هاو سەرگیری و پەيوەندی سێکس و نارازی
بوونمان لەژێر گۆ دەکەین.

بەلام لەوانەیە لەبا و با پیرانمان زۆر ناپزانی ترو
ناخۆشحاتر نەبین.

بەلام شتیکی روون و بەلگە نەویست ئەمەیه.
ئێمە رەنج و ئازارمان بە نینیشانی مەرجی سروشتی مان
وەرناگیرین. ئێمە خۆمان بە دەستەووە نادەین، ئەگەر
نارەحەت و خۆشحالتین، هەست دەکەین فریویانداوین،
لەجیگای هەڵدا بریارماندا وە یان پشت گۆی خراوین،
و هه‌كو كه سێك كه ئەنگوستیلەیهکی زیڕی لە دەست
داو، ئێمە یەكە یەكە یان بەشیوەی گروپ و هه‌كو نارازی
بوون و لایەنگرانی ئازادی ژنان، بۆ مافی کارکردنی باش
لەژێرماندا رەزامەندی بەخشین و نارەزایی دەربیرین. ئێمە

چۇت دەپىتە باشتىن ھاۋىنى خۇت؟

گەرەن بەدۋاي خۇشەختى دا زۆر بە ھەند ۋەردەگرىن
ۋىاۋەرمان ۋايە كەشايستەى ژيانى باشتىن ئىمە
كىشەكانمان دەخەينە روو ۋەھۇكارەكەشيان دىيارى
دەكەين: كارمان، ھاۋسەرمان، وقۇناغى مندالى خەم
ھىنەرمان. زۆرىك لەئىمە بۆلەنىۋىردىنى ئەم ھۇكارانە
ھەنگاۋ دەنىيىن. كارەكەمان دەگۋرىن،
لەھاۋسەرەكەمان جىادەبىنەۋە بەدۋاي دەرونناسدا
دەروين.

بەلام بەم بونەمان، زۆرىۋى توندو تىزى و
نارەھەتى و ئاشكراکردى رەزامەندى نەبونمان ھۆى
سەرسوپمانمانە. ئايابەراستى ھەول و تىكۈشانمان
بۆبەنرختر کردى ژيانمان کردوئىمە قەبولمان کردو
كەلەقۇناغى گۇرانكارىكەكانى كۆمەلایەتى دا و
لەناۋچونى بەھاكان و قۇناغىك كەچانسى مانەۋەى مروۇ
نىە، بەم حالەۋە دەژىن سەبارەت بەنەۋەكانى
رابردوومافى ھەلېژاردن ۋەلېژاردنەۋەى زىاتر مان
ھەيە، بەلام بەبى بونى زىادەروۋى لەم توانايە بەلانى
كەم سودوۋەرناگرىن. بۆچى ئەم كارە ناكەين ۋەچۇن

دەتوانىن ئىم كارە ئىنجام بىدەين؟ ئىم
پىرسىيارانە بۇدودەرونناس، بىرناردكوويتزا وخساتوو
مىلدرنىومنا ۱ ژن وپياوۋىك كەبەجياو بە يەكەوۋە سەرقالى
يارمەتى دانى خەلگىن. بۇچاكردى ژيانىان،
خراوۋەتەرووگفتوگوىەكى تويژنەوۋىيە لەلاپەرەكانى
تردا دەيخوئىنيتەوۋە. بۇئەوۋەى رىكخستنى دەقەكان
بپارىزىن وەلامەكان لەگەل يەكدا رىكخراون تاتى بگەن
كە دەرونناسىك قسەدەكات.

گفتوگو:

* خه لکي ده لټن ده يانه وټ شادېن، به لام شادمانی
راسته قينه وه کو خه ونټيکي نه بينراو ده بينن،
مه مورخه لکي به توندي به دواي ته وه وهن، به لام
زوريه مان مه رگيز به م شادوماني به ناگهين.

چ مه له يک روده دات؟ يوچي زوريک خه لکي گوره
به شتوړه ي جوړ به جوړ نارازين؟

تيا کي شهي ده وران و زه مانه يه که ټيمه تيايدا
ده ژين؟ يان ته وه ي که پيشبيني زور ده که ين؟ يان
به دواي تامانجي نادرستدا ده روين؟

باشه مه رجيکي خراپه مانيه. زوريک له خه لکي ژيانټيکي
نااسايان هيه. ته وان به ته واوي ده ژين له سات به ساتي
چي ژوره ده گرن. به لام ټيمه له باره ي ته وانه وه زور قسه
ناکه ين چونکه سه رقالي ژيانن. ته وانه به گشتي له م

بارەيەو ۋوتار نانوسن يان ناچن بەدوای دەروناسدا.
لەگەل ئەمەش دا داوايەكى دروست ھەيەوگەسانىكى
زۆر مەيلى ژيان يان نىيە. خەلکانىي زۆر ھىشتا
بەسەرھونەرى شاد بوندا زالئەبوون.

* ئۆيەئەو ھاودەنن ھونەر، ئايا بىردەكەيتەو ئەم
ھونەرە ۋەكو سەما يان گۆزەگەر شياۋى ياداۋەريە.
بەلام من بىردەكەمەو ئۆيە شادن يان ناشادن!
ناتوانن نەخشەيەك بىكىشن كەشادن.

دەتوانن زۆركار ئەنجام بەدەن، بەلام نازانم چۆن
دەتوانن شادمانى بەدى بەيئەن.

دەتوانن بەدوای شىتەننىكە ۋەبۆن ئومىدەۋارى
ھۆيەكە بۆشادومانى تان، بەلام تاپش بەدەست
مىنانى ئەوانە ناتوانن لەم فەرمانە بەتەۋاۋى دلىيابن.

ئەم فەرمانە تارادەيەك دروستە، بەلام بەشۆيەك
دەبى ئۆيە ئەۋەبخەنە روو. بەشېك لەكىشەكە ئەمەيە
كەزۆرەي كەسەكان بەدوای شادىەۋەن، لەگەل ئەۋەدا
دەستيان لەگىرفانىكدايە. ئەوانە بىردەكەنەۋە كەشتىك
بونى ھەيە ئەگەر بەئەۋىگەن، دەگەنە خوشحالى و

چۇت دەپتە باشتىن ھاۋى خۇت؟

كامەرانى. ئەوانە چاۋەرېن شادى روداۋىكىيان بۇ يېنىتە
پېش. سەرنج نادەنە ئەۋەى كەئەمە شتىكە دەبى
خۇيان ئەۋە بەدى بەيىنن. خەلكى كېشەى زۆر قەبۇل
دەكەن تافىرى زمايك يان ھونەرىك دەبن. ئەوانە
بۆبەگەرخستنى ئۆتۆمبىل خۇراگىن وتاقەيان ھەيە،
بەلام ئەركى ئەمەبەخۇيان نادەن تافىرىبىن كەچۇن
خۇيان بەرپۆەبەن.

*** ئەمەبىرۈكەيەكى سەيرە، ئىۋەئەۋەبەشئۆۋەيەكى
بەھىزولۇرۈكى دەخەنەروۋەكوئەۋەى كەئىمەكۈنترۈلى
خۇمان بەدەست پىانانىك لەبەردەستابىت.**

ئايامونەرى ژيان نابىت لەمەسروشتى تىرىت؟

رەنگەپېۋىست بىت بەم شىۋەيەبىت بەلام بۇ
زۆرەى ئىمە وانىە. ئىمەلەگەل ئەۋەى دەزانىن چۇن
پېۋىستە بژىن، لەدايك نابىن وزۆرىك لەئىمە، ھەرگىز
ئەم رىگەيەفىرنەبىن. بەلام شتى زۆرەى كەپېۋىستە
ئەنجام دانى ئەوانە فىر بىن.

*** بۆنمونە چ شتانىك؟**

يەكەمىن شت كەپپۇيىستە بىزانىن، ئەمەيەكەلەوانەيە
لەجىنگاي ھەلەونەگونجاودا بەدواي ئەوۋەي
كەدەمانەوۋىت، ھەين. سەرچاۋەي خۇشەختى
لەدەرەۋەي ئىمەدا نىيە، بەلگولەناخ و دەرونماندايە.
زۆرىك لەئىمە ھىشتادەستمان بەوۋە نەكردوۋە
كەسودوۋەرگىن لە وزەوتوانامان، ۋەلەئاستى خوار
تواناكانمان كاردەكەين وچاۋەرىيىن تاكاتىك كەسىك
كللى زىرىنمان پى بدات وبيدەين بەدەستەلاتى
خۇشەختى، درىزە بەم كارە دەدەين.

پىيۇيىستە بىزانىن ئەم دەستەلاتە لەناخ دايە
ۋئىمەكللى ئەومان پىشتەر ھەبوۋە.

ۋەك چاۋەرىيىن ئىزىنمان پىبدات تابەشىۋەيەكى
تەۋاۋىزىن.

بەلام تەنھاكەسىك دەتۋانىت ۋەھائىزنىكمان پىبدات
ئەۋەش خۇمانىن. ئىمە بۇشتانىك كەلەژيانماندا
رودەدەن، تەنيا لەبەرانبەر خۇماندا بەرپرس
ۋوۋەلامدەرەۋەين. دەبى سەرنج بدەين كەمافى
ھەلېژاردنما ن ھەيە.

چو تەدەبىتتە باھترىن ھاۋرىنى خوت؟

بونى لىپرسراۋى باش ۋە بونى رۆزگارنىكى باش،
لەئەستۆى خۇماندايە .

* ھىشتا سەيرىتىش پەيش چاۋمان .
ئەگەر ھەم موشىتە كان پەيۋەندىيان بەئىمە ۋە ھەيە ، ئەگەر
بتوانىن دوگمەي جادۋىيى بگوشىن وخوشبەختى
پەيدابكەين، كەۋاتە بۆچى خەلكى ئەم كارەناكەن؟

ھېچ دوگمەيەكى جادۋىيى بونى نيە . بەلام تىي رامان
بونى ھەيە . بەگرتنە ئەستۆى لىپرسراۋىەتى ژيانمان
بەماناي گۇرانكارى بىرەرتى لەشىۋازى بەرخوردمان
لەگەل ھەموو تاكەكاندا .

ئىمە ھەركارىك كەئەنجامى دەدەين تالەم گۇرانكارى
لىپرسراۋىەتى يە دان بەخۇدا بگرين . ئىمە بەلايەكدا
دەشكىتتە ۋە بۆرە زامەندە بون وخۇشخال نەبونى خود،
كەسىك يان شتىك سەرزەنش بكەين تائەۋەي ھەنگاۋ
بىنئىن ۋە ھەستى باشتىرمان ھەبىت .

تەننەت ئىمە لەبارەي ھەستمانەۋە بەشىۋەيەك
گفتوگۇ بكەين كەئەندىشەي ئەۋانە نامۇيەبەم كەشە .
ئىمە دەلئىن "ئەم ھەستە زال بوۋەبەسەرماندا "

هێشتا لاوازی و ناتوانایمان تێدایه که هێزی تێکه لاو زāl
 بووه به سه زماندا. به جێگای ئه وهی که بڵێن "به
 شیوهیه هه ستم کرد" شیوهیه که قسه ده که م
 که هێشتا هه ستمان وه کوو گۆرانکاری یه که هه
 کاریگه ریه کی له سه رنه وانه نیه له ناکاو، له بارودۆخی
 هه تاوی دابۆتۆفان ده گۆردریت.

ئه م بۆچونی که ش ناسی یه سه بارهت به هه ستمان
 زۆر باشه. چونکه ده بیته هۆی ئه وهی هه ستنیک
 که هه مانه هیواش بینه وه. ئیمه خۆمان به دورده گرین،
 ته نها به هۆی ئه وه وه که بواری هه لێژاردنمان نیه.

* ده زانی وه رگرتنی ئه م کاره کێشه یه بۆم. مه به ستم
 نه وه یه که هه ستنی تێکه ل بون هه یه، دین و ده چن.

ئیمه زۆر به ی کات نازانین بۆچی ئه گه ره شتنیک
 سووره و بێ تاقه تین، ده توانین به سه ر خۆماندا زāl بین
 و شته کان نه شکێنین یان نه گرین به لام ناتوانین هه ست
 به غه م نه که یان ناره حهت نه بین. ته نانهت دلنیاش
 نیم که به ویت ناره حهت و ناشاد بم. له گه ل

چۆن دەپىتە باشتىن ھاۋىنى خۇت؟

مەمۇنە مەشدا ئەگەر روداۋىك پىشېھات كە ئازارم بىدات،
ئەۋكات مافى ئەۋەم مەيە كە مەست بە نارەحتى بگەم.
بەلگەنە ويىستە كە مافى ئەۋەتەن مەيە.
ئىۋەلە بە رانبەر مەستى دژبە يەكتان ۋە كۈۋەستى شادى
يان ناشاد، مافتان مەيە. مەبۇنى مەستى جۇراۋجۇر
لەتواناكانى مۇۋە.

بەلام زۆربەى كاتى خەلگى بە مەست كىردى
بە ناخۇشى يەۋە ۋە نانەت دەچنە پىشۋازى
ئەۋانە ۋە ۋە بى ئەۋەى سەرنجى تەۋاۋيان بىدەنى،
ھۆكارى سەرھەلدانى ئەۋانە چى دەبىت. كارانىك
ئەنجام دەدەن كە مەستى ناخۇشيان بۇدروسىت دەكەن
پاشانين دەلەن: "ئاتوانين زال بىن بەسەر خۇماندا".

مەبەستى زىياترى خەلگى لەم رىستەيە ئەۋەيە
كە ھاۋكارى خۇم نە كىردە ۋە دەرەۋەى ئىختىيارم بۈە
". بەلام ئىمە مەۋە دەتوانين بەسەر خۇماندا زالەين
ۋىارمەتى خۇمان بىدەين.

*** ئايا بە راستى دەتوانين؟**

ئەم بىر كۆرەنە وەيە بزوینە رەودان قەبولى دەكات.
دەلم دەخوازیت توند بەم بىر كۆرەنە وەيە وە بنوسیت.
چۆن دەتوانم ئەم كارەنە نجام بدەم؟

بەلى، بە شىواى جۆریە جۆر، یەكەم
جاریبویستەنە خەشە یەكی بنەرەتی بکێشت. ئەو ی
كەتایا دەتەوێ پەروبال بەدەیتە خو یا ئەو ی كەخۆت
سەرکوت بکەیت؟

ئایا لایەنگری خۆتی یان لە

دژی خۆتان كاردەكەن. لەوانە یە پرسىاریكى سەیر
بیت بەمیشكەتانا، بەلام زۆریك لەخەلكی بەراستی
خراپترین دۆژمنی خۆیان.

ئەگەر پلانتان هەيە یارمەتی خۆتان بدەن، دەتوانن
كارانیك ئەنجام بدەن كەببەهۆی ئەو ی كەهەستىكى
باشتان هەبیت، بەجیگای ئەو ی كارانیك ئەنجام بدەن
كەببەهۆی ئەو ی سەبارەت بەخۆتان هەستى
خراپتان لەلا دروست ببیت.

كاتى كەبەم ئاسانى يە دەتوانن ھۆكارى خۇشى
ورەزامەندى دەست بخەن ئىتربۇچى دەبى كارانىك
ئەنجام بەدەين كەھۆكارىن بۆرەنچ وئازارمان؟
ئەمە پرسىيارىكى گرنىگە كەپتويىستە لەخۇتانى
بېرسن.

خەللى لەبارەى پىسبونى ھەۋاۋە نىگەرەنن. بەلام
زىيانىك كەئىمە بەخۇمانى دەگەيەنن، زۆر ترسناكتر
لەۋەيە كەزىان بەئىنگە دەگەيەنن. پتويىست نىە
بەرنامەى تى فى بىرى ئىمە ئالودە بىكات، ئىمە خۇمان
بەشىۋەيەكى كارىگەرتر ئەۋپىس دەكەين. پتويىست
نىە بەكەسىك بلىين چۆن خۇت ئىھانە دەكەيت. كاتىك
خەللى بەدۋاى ھەلەۋكەم و كورىەكانيان دا دەگەرەنن،
ھىچ كىشەيەك بۆ پەيداكردى ئەۋان يان دروستكردىان
نىە. تەننەت ئەگەر ئەۋانە بەراستى بونى دەرەكىيان
نەبىت.

بۆ زۆرىك لەخەللى بەدەستەيتانى لايەنى باشى
خۇى كەدەبىتە ھۆى ئەۋەى سەبارەت بەخۇى ھەستى
باشى ھەبىت، بەراستى كارىكى گرانە ۋە ئەمە راست

وهكو نه وهیه که په رده ی په نجره به روی هه موو
روناکیه کدا دادرا بیت.

* به لام که سانیکی زگره ن که نه نا خالی باشی
خوین ده بینن. نه وانه بیرده که نه وه، نه وه ی که نه
به ته وای لی رازین وه نه که رکیشه یه که ه بیت کیشی
که سانی تره نه که نه وانه.

بی گومان. به لام نه وانه به راستی باوهریان به م
مه سه له نیه که سانی که به ناره حه تی ه ولّ ده دن
تاخوین و که سانی تریش رازی بکه ن چه نده
نااسایین، شتی که ده شارنه وه. نه وانه ناتوان ه له کانی
خوین ببینن چونکه ده ترسن بیجگه له م ه له یه شتی
تریان نه بیت. نه وانه بیرده که نه وه یان پیویسته
به ته وای و بی که م و کوری بن یان سه راپا پر
ه له وکه می بن، کیشی که لی ره دایه که که نارگرتن له م
جو ره تی رمانه سه باره ت به خود زورکی شه یه.
چونکه نه وانه له وه ی که خوین به شییوه یه کی
ورد تو یزینه وه بکه ن نایکه ن. بوگورانکاری پیویسته

چۇت دەپىتە باشتىن ھاۋىنى خۇت؟

بەشىۋەيەكى وردتۇيژىنەۋەى خۇتان بىكەن تادەرك
بەھەلەكانى خۇتان بىكەن.

دەبىي تواناتان ھەبىت سەرنجى رىگايەك بدەن
كەخۇتانى پىي بچوك دەكەنەۋە، پلانېكدابىن چۈنكە
ئەم كارانە شتىك نىە كەبتانەۋىت ئەنجامى دەدەن،
كەۋاتە دەتۈۋان دەست پىي بىكەن كەدەبىنەھۋى
گەۋرەبىيى ۋەزەمەندىتان لەژياندا.

* بۆنمۇنە چ كارانىك؟

بۆنمۇنە سەرنجى سەركەۋتەكانتان بدەن، كاتى
كارىك ئەنجام دەدەن ئەۋەستەۋە گەۋرى تان پىي
دەبەخشىت ماۋەيەك لەسەر ئەۋەبۈەستىن. خۇتان
بۆنەنجام دانى ئەۋو، ۋەلەم ئەزمۇنە چىژۋەربىگرن
ۋەۋرابكىش.

ئىمەبەئەنجام دانى ئەم كارانە بۆخۇمان نەك
بۆكەسانى تر عادەتمان نىە. كاتى ھەلەيەك روۋئەدات
سەرنجى ھەموان رادەكىشىت، كاتى كارەكان
بەدروسىتى ئەنجام دەدرىن، دەبىت
ئىمەبەئاگايەۋەسەرنج بدەينەئەۋانە. ئەمەپەيۋەندى

بە ئىمە ۋە ھەيە كە خۇدە تى بەرە سىمى بىناسىن. ئەگەر
چاۋە رۈن بىن خەلگى ئىمە بەرە سىمى بىناسن ۋە مەنە يە تە
پىش، ئەۋكات ھەست بە ئازار ۋە نارە ھە تى دەكەين
ۋە كاتىكە ئەمە پىش بىت لەۋانە يە ئەۋەرەت بىكەينە ۋە.
شتىك كەكە سانى تر پىمان دەلەين گىرگى نىە. ئىمە
ھەموۋچا كە مان خۇش دەرىت. ، بەلام ئايا ھەرگىز
سەرنىجان داۋە كە رۈنكى چا كە يەك چەندە خىرا رەنگ
دەداتە ۋە؟ بەلام كاتى ئىمە، خۇمان باش ئەكەن
كارىگەرى ئەۋەلە سەرمان ئەمىنىت.

بىگومان باشەكە ستايشى خۇمان لەكە سانى تر
بىستىن، بەلام ئەگەر ئەۋەمان پىشتەر لەخۇمان
بىستى، ئىترگىرگى نىە كە خەلگى ستايشمان بىكات يان
نا.

ئەم كارە بۆۋەندى لە بىژرەكان ئەكتە رەكان
كەھەمىشە چاۋەرەيى بىستىنى ستايش كىردنن لەلايەن
كە سانى ترەۋە كارە ساتە، چونكە ئەۋانە ھەرگىز ئەم
چاكە و ستايش كىردنە يان لەخۇيان نەبىستۈۋە.

* پېشېبنۍ ده که م نه مانه وه کو که ساننن کن
که پټوېست ده کات شتېک چه ند جار دووباره بکه نه وه .
چونکه هرگيز باوهرۍ راسته قينه يان پټۍ نيه ، يان
وه کو که ساننن کن که هر مېشه سه رقالي کړنۍ شتومه کن
چونکه له ناخياندا هر ست به که مۍ شتېک نه که ن . نه م
که سانه هرگيز تير نابن .

به لۍ . نه وانه هېشتا له گهران به دواى خواسته کانياندا
ده که ونه هله وه . وه کو "دون ژوان " ۱ که له نيوان
نه وه مووژنه دا نازانيت به دواى چى دا ده گريټ .

کاتۍ که به م نمونانه زياده روۍ ده که ن ، به ئاسانۍ
سه رنجۍ پوچۍ ويېمانايۍ نه وان ده ده ين . به لام
هر مووئمه له وه ۍ که به نه اندازه ۍ پټوېست ريزبوخو مان
دابنۍ ين ، ناو ميده مېنينه وه . نه گهر که سيک هه فته يه ک
رژيمۍ خوړاکۍ بگريټ ورژيک بيشکيتنټ ، وزيا ده روۍ
بکات له خواردندا ، له به رانبه ر له گهل زياده روۍ له پيشتر
له تاوانبار کړدنۍ خوۍ گيرفانۍ ده گريټ شتېک نيه . ئايا
نه وه فته يه که رژيمۍ هر بووه گرنگۍ نه بووه بوۍ !
نه وده بټ بوۍ که هه فته رژيم گرتن خال بو خوٲ

دابنیت وپاشان دووباره دەست پئی بکهیته وه،
به مه رجیک که مه بهستی یارمهتی دان بیت به خۆی،
هه لبه ته لیره دا داویک هه یه :

به نه گه ریکی زۆر ئه م خواردنه نیه که رۆژی هه شته م
ئه وگومرائه کات تارژیمه که ی بشکیینیت، به لکو
وه سه سه ی له ناوبردنی ئه ووینه باشه یه که نه وله ته واوی
هه فته دا بوخۆی دروست کردبوو. ئه مه شتی که که بۆزۆریک
له خه لکی قه بولکردنی ئه و کیشه یه. ئه مه یه که له باره ی
خۆمانه وه ههستی باشمان هه بیت. کاتی که که به یانی
رۆژی دوا یی له خۆتا هه ست به بیزاری ده که یه،
پتویسته له خۆت بپرسیت له چ شتی که زیاتر چیژ
وه نه گرم، له وه ی که دوینی شه و رژییمان شکاند یان
له وه ی له به یانی رۆژی دوا ی خۆم سه رزه نشت کرد؟

* به لام ئه گه سه باره ت به خۆمان ههستی خراپمان
هه بیت، ئه و کات چی؟ ئه وه ههستی که راسته قینه به
وانیه؟ ئه گه که سیک بیرده کاته وه که که سیک خراپ و
میچ و پوچه، چۆن ده توانین پئی بلین کارانی که نه نجام
بدات که ههستی باش په یدا بکات؟

چۆت دەيىتە باھترىن ھاۋرىنى خۇت؟

بىردەكە مەۋە ئەگەر كەسنىڭ بىلىت: "مەن كەسنىڭكى
خراپىم ۋە لەخراپ بونىم رازىم، مەن بخەرە جىڭگاي
خۇت" ناتوانم شىتتىكى زىياترى پىي بلىم. بەلام
خۇشەختانە مەبەستى راستەقىنەي ئەمە نىيە.

زۆربەي خەلگى لەۋەي خۇيان بەدبەخت كىردۈۋە،
نارازىن ۋە ھەمىشە دوۋچارى كىشمەكىشى دەرونى
دەبن. بەشىڭ لەبۇنى كەسايەتيان سەرزەنشە ۋە ئىھانە
دەكەن، بەلام بەشىڭكى تىرلەۋ ھاۋاردەكات كەئەۋ
پەيۋەندى بەئىرەۋە نىيە.

مەسەلەكە لىرەدايە كەسەبارەت بەخۇيان بەزەيى ۋە
مىھرىان ھەبىت. لەبەرئەۋەكاتىڭ كاريڭ ئەنجام ئەدەن
لەناختان ھەستى خراپتان بۆدروسەت دەبىت لەخۇتان
بېرسىن ئايا ئەمە ھەمان ئەۋ ھەستەيە كەئەمانەۋىت
ھەمان بىت؟ ئەگەر بەم شىۋەيە نىيە كە ئەبىتە ھۆي ئەم
ھەستە كۆتاي پىي بېيىنن. لەكارەكەتاندە گۆران بىكەن
دەبىتەھۆي ئەۋەي سەبارەت بەخۇتان ھەستى باش ۋە
چاك پەيدا بىكەن.

*** بۆ نمونە ئەوەی کە ئێوە لە نەهێنی زۆر ئاگادارن
خەڵکی چ کاریکی تر دەتوانن ئە نجام بدەن؟**
ئەمانە لە راستیدا نەهێنی نین. خەڵکی شتی زۆرتر
ئەزانن، زۆر زیاتر لەوەی حەز دەکەن دانسی پیا دەنێن.
ئەوانە نەهێنی لە خۆیان دەشارنەو. زۆریك لەوانە
زۆر سادەن.

بۆ نمونە شتیکی بنەرەتی ئەمەیه کە چاوەروانی
و پێش بینی خۆتان بە دەست بهێنن. ئەگەر کارەکانی
مالەو، ئەرکی خۆیندن یان هەر کاریکی تر تان
هەیه بۆ ئە نجام دانیان دودلن کە لە ژێر باری ئەوانەدا
دەرنەچن، بێر بکەن ئەوە کە ئەگەر ئەو کارانە دوا بخەن چ
هەستیگتان بۆ پەیدا دەبێت؟

ئەگەر بێر دەکەن ئەوە سەبارەت بە خۆتان کەمێک
هەست بە بێزاری دەکەن، ئەوە ئەو کارە ئە نجام بدەن و
ئەو دوا مەخەن. هەستی تەواوکردنی کار چێژ بکەن
لە ئەزموونی زالبوون بە سەر خۆتاندا چێژ وەر بگرن.

ئەم فەرمانە بەراستی شادی بەخشە. ئەرکەکانی
مالەو یان ئەرکی خۆیندن بە شێکی بچوکی ژيانە،

بہ لام چوئیہ تی ہستتان سہ بارہت بہ خوتان،
 بہ درڑائی تہ واوی رۆژ، خودی ژیانہ . لہ سہرو
 ئہ مہ شہوہ نہ خشہ سازی کہ لہ ئہ نجامی کاررک، چ
 ہستیکتان بۆدروسست دہ بیئت لہ وانہ یہ بیئتہ ھوی
 سہرسورمانتان. لہ وانہ یہ جیتی سہرنج بیئت
 کہ ئہ نجامدانی کاری تربیجگہ لہ کارہکانی مالہوہ،
 بہ تاییہ تی لہ ورۆژہ دا، بیئتہ ھوی ئہوہی کہ سہ بارہت
 بہ خوتان ہستنی باشرتتان ہ بیئت. لہ وانہ یہ پلان
 دابنن بہ جیگای مالہوہ شعر بخویننہوہ.

*** نایا ئہ م کہ سانہ بۆخوویستی مان نادات؟**

من وینای ژنییک دہ کەم کہ بہ چاوی
 درہ وشاوە وە شەوکاتی کہ ھاوسەرەکی بہی تاقەتی
 یە وە سەیری دەرۆبەری خەلی ئەکات، منداڵ ئەگریت
 و مالی شپرزە ئە بینیت ولە خێزانەکی ئە پرسى!
 "لەنان خواردن چ خەبەر؟" ژنە کہ بہ خوشحالیەوہ
 وەرە قەبەک دہ مینى و دە لئیت: "بە جیگای ئەوہ شعرم
 بۆت نویسیرە"

بىردەك مەۋە ژىنانىڭ كەرازى بىن، بەلانى كەمەۋە نەك
 زىياتر لەيەك چار بەۋە ھا نرختىك شەربىلەن، زۆركە مەن.
 كەسانىڭ كاتى سەبارەت بەۋانى تىرىسى مەھەبەتەن،
 بەكەمى سەبارەت بەخۇيان ھەستى باش پەيدائەكەن.
 نەگەرۋە ھاشتىڭ پىش ھات، لەۋانەيەنەۋىنە لەشەردانان
 ھەست بەسەربەرزى بىكات، بەلام لەھەمان كاتدا
 چاۋپۇشى ھەيە ۋەنەگەر درىژە بەغەرىزە شاعىرى
 بدات، ئەبىت پىلاننىكى تىردا بىر ئىت.

ئايانە تىۋاننىت ھەم شاعىرىش بىت ھەم بەكارەكانى
 مالاۋە شىدا رابىگات؟

ئەگەرنا، شىعەر ۋەن تاچ رادەيەك بۆي گىرنگە؟
 ئەگەر شەرتەن زۆر بۆي گىرنگە، ئەبىت بۆۋە نىجام
 دانى پاشماۋەي بەرپىسىيەتە يەكانى تىرى
 كەلەنەستۇي دايە، ئەبى لەھىزىك يارمەتى ۋەربىگىت.
 لەۋانەيە ھاۋسەرەكەي بىيەۋىت لەكارەكانى مالاۋەيدا
 زىياتر ھاۋكارى بىكات. ھەلەتە ھەندى ھونەر مەندان بەم
 ئەنجامە دەگەن بۆۋە ۋەي ژىيانى ھاۋسەرى يان پىك
 نەھىتاۋە دۋاجار ھونەرىيان ھەلەزاردە. ئەم

جوړه ھه لېږاردنه. دروسته يه کي له ژنه کاني "کاترين
 ئانپورترا" له باره ي شکست هيناني ژيانې
 هاوسه ريه تيان به نه وي گووت: "به لام ټوله سهره تادا
 هاوسه ريکي، ده بېټ ئيمه نه وله ويه ته کانمان ديارى
 بکن."

زوريک له لانگرانى نازدى ژنان ده لېن که سودوهرگرتن
 له پيداويستى يه کاني به خيوکردنى منډال نه بېټ
 زورساده بېټ. تادايگان ناچار نه بن به ووي پاسه واني
 کردنيان له منډال له کانين له ته ووي روژدا له مال وه دا
 بيه سترينه وه. من نه يارى دايه نگه منډالان وسه رقالي
 ژنان نيم. به لام بون به خاوه منډال نه بې
 به ھه لېږاردنيک بېټ. نه گهر ژنان حه زنه کهن بن به دايک،
 نه بې نه مافه يان هه بېټ، به لام نه گهر حه زناکهن منډال
 به خيوکهن، نابېټ منډال يان بېټ. به لام نه گهر منډال
 يان بېټ پټويسته بهرپرسياريه تي تايه تي قه بول
 بکن. نه گهر ده يان هويټ هم ماليان هه بېټ هم
 له دهره وه کار بکن، ده بېټ له باره يه وه پلان دابنن.

ئەمە قەیرانیکی دژواره و پەيوەندی بەخۆیانەو هەیه
کە لە بەرپرسیاریه تی ئەوینە دەرەو .

ئەگەر بیانە ویت دەتوانن لە دایەنگای مندا لان
سودوهر بگرن، بەلام ئەگەر ئەم کارەناکەن نابێ هەست
بەو بکەن کە بوونەتە قوربانی .

*** بەلام ئەگەر نەتوانن بەرپرسیاریه تی**
هەمووکارەکان بگرن ئەستۆ کە ئەیانە ویت ئەنجامی
بدەن ناچارن لەنیوان ئەوانەدا هەلبژاردن بکەن، چی؟
کاتیەک ئەنجامی کارەباشەکان بوختان بە زۆررۆیی
دەگۆریت؟

ئەنجامدانی کارانیەک کە هەستی چاکە دەبەخشە
ئێو، لەراستی داخالی بەرانبەر زیادەرەوی و زۆررۆیە .
ئەمە تەنیا بەمانای رازی بونی یەک لایەن لەخودنیە،
بەلکوبەمانای رازی بونی هەموو خودە، کە ئەمەش
هەموو هەست و پەيوەندی و بەرپرسیاریه تیهک
کە لە بەرانبەر خەڵکدا هەتانه دەبیتە زۆررۆیی، واتە
رازی بوونی بچوکتین بەش لەبووتاندا، ئەویش
بەشیۆهیهکی کاتی . واتە بەئەندازەی پێویست

چۆت دەپىنە باشتىن ھاورىنى خۆت؟

خۆيىستىبە تاۋەككۈ گىرنگى بەخۆتان بەدەن و چاۋدىرى
لەخۆتان بىكەن.

ئەگەر ئەم كارە فېرنەبن، ھىچ كات ناتوانن
بەدروستى گىرنگى بەكەسانى تىرىش بەدەن.

خوای گەۋرە لەئىنجىل دا دەفە رمىت: "دراوسىكەت
ۋەتوخۆت خۆشت بویت. "نەك زىاتر لەخۆت ونەك
بەجىگای خۆت.

ئەگەر نەتوانىن خۆمانمان خوش بویت،
خۆشەويستى كەسانى تر دواچار بە كۆي دەگات؟

كەسانىك كەخۆيانىان خوش ناویت، دەتوانن ستايش
بىكەن، چونكە ستايش كەسەكان گەۋرەدەكات وتاك
بچوك دەكاتەۋە. ئەوانەدەتوانن سەبارەت بەكەسانى تر
شەوقيان ھەبىت، چونكەشەوق ومەيل لەھەستكردن
بەكەم وكوورى دەرونيەۋەسەرچاۋەدگىرىت كەپىويستى
بەتير بوون ھەيە.

بەلام ئەمانەناتوانن كەسانى تریان خوش بویت،
چونكە عشق رەزامەندى لەسەربونى زىندوولەھالەتى
گەشەكردندايە كەلەناخى ھەمواندا ھەيە. ئەگەر ئەم

هەستە لەناخ و دەرونى خۇتدانه بىت، ناتوانى بەكەسى
تربىبە خشىت.

*** بەلام دەلتىن چىرايەك كە بۇمالان ھەلالە بۇمىزگە وت
ھەرامە؟**

بەلى، ئىۋە دەتوانن بەئاسانى سەرنج بدەن لە
جىاوازى نىۋان عشق وئەۋەى شىۋەى لە عشق دەچىت
لە پەيۋەندى نىۋان دايەك وىاوك مىندالدا. دايەك وىاوك
ھەمىشە دەلتىن كە ھەركارىك بۇ مىندالە كانىان ئەنجامى
دەدەن، لەروى عشقەۋە يە بەلام بۇئەۋان، بەلام
بەئاسانى دەتوانن شتىك كەبەم شىۋەيەنە دىارى
بەكن.

كاتىك كەباوك يان دايەك لە بەرانبەر مىندالە كانىان
لېبوردەيى دەكەن لە پەچەكدار كەردنى مىندالە كانىان
سەرنج دەدەن كە لە جىگايەكى كارەكەدا رخنە يەك
ھەيە. مىندال ھەست بەئازارى وىژدان دەكات نەك
ھەست بە پىزانىن بىكات. چۈنكە ئەۋەى ۋەريان گرتەۋە
لەروى عشقەۋە نەبوۋە بەلكۈكەفى نەفس بوۋە ھىچ
كەس پىۋىستى بەۋەنە.

چوٺ دهمبته باهترين هاوړنځي خوت ؟

كه فې نه فس په كېكه له خراپترين جوړي نڅوړوي .
چونكه خوړاكړي ك د درده كه وېت كه له به شينكي
بونتانايه هست به بې به هايي ده كات . هيچ كه س له
كاره سوډوه رناگريټ .

به م مانايه نيه كه كاتي ه ندي جار نه توانين
نه خشه بكي شين ، له شاننيك بكشيني وه . به لام هم
كاره نيراده يو هم ه لېزار دنه د بېټ له سهرينه ماي
ريزگرتن به نه فس بېټ نه ك بېزاري بېټ له خود .

* به واتايه كي تركارنيك كه نه نجامي د ده ديت گرنك
نيه ، به لكو هو كاري نه نجام داني نه وگرنكه .
نيوه هه ميشه ده گرينه وه سهرته وهره يه ك ، بونمونو نه
نه وړي كه ده تانه وېت شتيك له باره ي نازادي به وه بلين .

خه لكې هه ميشه له قوناغي هه لېزار دندن به لام نايان
ده وېت دان به وه دابنين . كاتيكه بهر پرسيا ره تيه كتان
قه بول ده كن ونه وړي كه خو شتان ده وېټ ،
وه ليد ه بډيرن نازاديه .

* به لام هم كار ه تاراده به كيش كيشه به و كاتيكي بيرى
كاتاننيك ده كه ينه وه ده زانين كاريك ده كه ين كه دواتر

به داخه وهين کاتي وه کورنډ روناک بوکه هله ده کم
به لام به هر حال دريژده پيډه دهين. بونمونو پارچه يه ک
کيکي زياده ده خوين يان له گه ل دايکمانداکاته
خوشه کان ده بهينه سر دلم ده خوازيت هاواربکه م.
بیرله ه زاران شت ده ده مه وه که دلم ده خوازيت ژيرانه،
روشن بيرانه، به هاکراوانه وگه ورانه کاربکه م به لام
له گوريني مندا لانه ه لسوکه وتم کردبوو.

به لام ئه م روداوانه بو ه موکه س دينه پيش. بوچی
بيري نه وکاتانه ناکه يته وه که ژيرانه ويه خوشه ويستی يه وه
ره فترتان کردوه؟ به جيگای ئه وه ي سرکه وتنه کانتان
بيننه وه يادی خوتان که له جيگايه ک شکستان خواردوه
نه وه به ياد بکهن؟

زوربه ي خه لکی له ژيرکاريگه ري خوي موگناتيسی
خويانن و ده ينوسينن به خويانه وه. نه وانه ده لئین: من
که سيکی:

- ۱- هيچ و پوچم.
- ۲- هه ميشه کاری خراب نه نجام ده ده م.
- ۳- توانام نيهه کاری زياتر نه نجام بده م.

بہ جیگای ئوہ پیشترخوی رازی بکات کاریک
 دہیہ ویت ئہ نجامی بدات مہ حالہ، دہییت
 ئووزہ خہرج بکات. ئہ گہ رباوہرمان واییت
 کہ ناتوانین کاریک ئہ نجام بدہین، کہ واتہ ناتوانین
 کاریک بکہین. بہ لام کاتیک کہ سوربویت لہوی
 کہ ئیوہ کہ سیک نین کہ بتوانن بچنہ سہرکیوٹیک یان
 لہ جیگایہ قسہ بکہن، تہ نیا شتیک کہ دہیلین
 ئہ مہیہ کہ تائیستانہم کارانہم ئہ نجام نہ داوہ.
 تہ نانہت ہہ ندیک کات ئہ مہ راست نیہ،

چونکہ کاتی خہلکی دہیانہ ویت خویان بہ توانا
 ببینن لہ ئہ نجام دانسی کارہ کان، بہ شیوہی لائیرادی
 جارجارہ ئوکارہ کہ بہ راستی ئہ نجامیان داوہ پشت
 گوئی ئہ خہن. بہ لام ئہ گہر بہ راستی ئوکارہ یان ئہ نجام
 نہ داییت، تہ نیا شتیک کہ لہ بارہیہ وہ قسہ دہ کہن
 رہفتاریانہ لہ رابردودا. چ کہ سیک دہ زانییت کہ لہ داہاتودا
 دہیہ ویت چی بکات؟

ئەگەر بىر يار بىت ئىمە ھەموو كارانىك كە تائىستا
ئەنجاممان نەداون، دووبارە يان بىكە يىنەو، خەلكى
ھەرگىز گۇرانكارى دروست ناكەن بەلام خەلكى بە
ردەوام لە حالەتى گۇراندان وئەمە واتە گەشە كردن. واتە
ئەنجام دانى كارانىك كە پىشتەرھەرگىز ئەنجاممان
نەداون وەھەندىك كات پىش بىنى ئەنجام دانيان
ناكەين.

*** مەن ھەرگىز كىيۇپىيۇم نەكردو دىنىام
ھەرگىز نامە وئەت.**

گومان ناكەم ھەرگىز ھەزىكەيت كىيۇپىيۇ بىكەيت.
بى گومان ئەنجامدانى كارىكى ئەسان نى، كىشەى
زۆرى بەدواوہىە و بۆ ئەنجامدانى ئەوانە نابى بوترىت،
بەلام كاتىك كەخۆت سنوردارت نەكرد، دەتوانىت كارى
گەرە ئەنجام بدەيت.

لەبىرمە يەكەك لەھاوکارەدەرونناسەكانم خانمىكى
بەمن ناساند. بەلام شىتىكى لەبارەى نەخۆشى
يەكەيەو بەمن نەوت. نىكەى سالىك يان زىاتر لەگەل
ئەوداكارم كرد. رۆژىك ھاوکارەكەم تەلەفۇنى بۆكردم

وگوتی له بازاردا له گهل نه وخانمه داروبه رووبوه ته وه
وئهووی به ته واوی به خؤشحال دلخؤش بینیه وه.
ئهوله منی پرسى چیم کردوه. له وم پرسى که چ شتیک
لهم ژنه دایه ئه وه نده نائاسایى یه. له وه لام
داهاوکاره کهم گوتی: ئه وژنه شیزو فینیاى هیه. به لام
من له مه ناگادارنه بووم وله به رنه مهش له گهل ئه ودا وه کو
نه خؤشیکى شیزو فینیا مامه لهم نه کردبووو وه ئه و باش
وه لامى دابویه وه. ئه م فه رمانه له لایه ن هاوړه گه
زیازانه وه راسته. ده روتناسان بیر ده که نه وه
که چانسیکى کهم بؤگؤرینی بؤچونى هاوړه گه ز
بازانه وه هیه وله ئه نجام داسه رکه وتنیکى کهم له م
بواړه دا هیه. به لام هه ندیک له ده روتناسان ئه م
بابه ته قه بول نا که ن و بؤکارکردن له گهل نه واندا
دریژه ئه دهن. ئیمه باوه رمان وایه که هاوړه گه ز بازى
که به راستى مه به ستیانه گؤران دروست بکه ن چانسی
زیاتریان بؤئهم کاره هیه. ئه مرؤسه رکه وتنى زؤرله م
بواړه دا هیه سروشتى هاوړه گه ز بازى نه گؤراوه به لام
بؤچونى ئیمه سه باره ت به ئه وان گؤرانى به سه رداها توه.

مەبەست لە راست و تن هەر ئێمە یە، کەسانێک
لە قوتابخانەدا لە نێو پۆلە کە یاندا بە قوتابیانیکی تەمبەل
ناویان دەرکردووە، ئێزانی لەوانە کانیاندا لاوان، چونکە
ئەمە پێشبینی یە کە مامۆستا کانیان لێیا دەکەن.
منداڵەکان هەست بەمە دەکەن، بێجگە لە مەش ئەوان
هەمیشە بەبێ سەرئێش دان بە ناویان ناوێشان پۆل
دەزانی کە لە کام جۆرە پۆلدا دانەن. هەرلە بەر ئەمەش
بیر دەکەنەوە کە چاوەروانی زۆریان لە خۆیان نەبێت.
زۆریک لە قوتابیانی تەمبەل تەنیا هیواشیان یان خواوەنی
کێشە یە کە لە بیر کردنەوەدا ناهاوسەنگن. بەلام
ئەگەر بە دروستی هان بدرێن، دەتوانن باش کاربکەن.
ئەمە شتێوەی بابەتی کە سەرۆکی زندانیان لە مانها تان ١
لەم دوایانەدا لە بارە ی زندانیانە وە ووتبوی:

"ئەگەر لە گەڵ کەسێک دا بەمەمان شتێوە کە مەبە
هەلسوکهوت بکەیت، ئەو وەك خۆی بەمەمان شتێوە
دەمێنێتەو. بەلام ئەگەر لە گەڵ ئەودا بە شتێوە یە
کە ئەبێت بێت یان ئەتوانی بێی، هەلسوکهوت بکەیت،

چوٽ ڏهه پيٽيه باهترين هاوڙني خوت؟

رهنگه بگوردرڙيت وٺه وشتهي ڪه ٺه پيٽ يان ٺه توانيٽ
بيٺي، بيٺي."

ٺيٺه هه موومان توانامان هه يه زياترله وه ي بيرلي ده
ڪه ينه وه، ٺه نجامي بدهين. به مه رجڻڪ پيش هه رشتيڪ
باوهرمان به وشته هه پيٽ ڪه ده يڪهين. بڳورانڪاري
سه ره تاو بهرله هه رشتيڪ ده بيگريمانه يڪه باشمان
هه پيٽ.

* ٺه م قسانه وه ڪووبير ڪرڻه وه ڪي باش وچاڪ ڏينه
پيش چاو. "من رڙڙيه رڙڙ باشترو چاڪتر ده بم."

ٺه م جڙره قسه ٺاڙاوه گيڙانه له ٺه مهريڪا لايه ن گري
زڙريان هه يه، به لام من وابير ده ڪه مه وه زيان ٺه م قسانه
زيانر له سوديان. دور ڪه وٺنه وه له ڪيڻشه ڪان سهر ڪه وٺن
نيه به سهرياندا. ٺه م ڪاره ڪيڻشه ڪان چاره سه رناڪات
ته نيا يار مه تي خه لڪي ده دات تاله ڪه ل ڪيڻشه ڪاندا رووبه
روونه بنه وه. له وانه يه خه لڪي له ده ره وه ٺه وه بپارڙين و
رويه ڪه خوشيان هه پيٽ، به لام هه مان ڪيڻشه به شان
را ده ڪيڻشن.

جیڭای داخە. بۆچونی باش و چاک بەراستی بونی
 نیە. بەلام رەنگە ئێمە لەبارەی ئەوانەو زیادەرەوی و
 زۆرۆییمان کردبێت وەرەنگە بەهایەکی کەمان بۆیان
 دانا بێت. کاتی پشت بەهیزی ئیرادە دەبەستین و عەزمی
 خۆمان جەزم دەکەین، تەنیا یەکیەک لە ئامێرەکان
 کە بۆگۆران پێویستە. سود وەرەگرین. ئێوە پێویستتان
 بە عەزم و ئیرادە هەیە. بەلام بەناچارکردنی خۆتان
 بە ئەنجامیکی باش ناگەن. کاتیەک کە هەول دەدەن کاریک
 تەنیا بەهیزی ئیرادە ئەنجامی بدەن، ئەو ریز لە خۆتان
 ناگرن. وای دابنێن کە دەبێت گۆران لە سەرەو لە ئەستۆ
 بگرن و خۆتان هاندەرێکی پێویستتان بۆ باشتر کارکردن
 نیە، بەلام هەتانه! گەشەکردنی راستەقینە تەنیا
 لە ناخدا دەبێت. دەبێت ئێوە کارکردن لە گەل خۆتان
 فێربن و لە هێزە ئیرادە بۆ سودی خۆتان سود
 وەر بگرن، بەلام دەبێت خۆتان بە تامەرزۆیە یە وە
 و خوازیارانە لەم کارەدا بەشداری بکەن. بێ گومان
 ئەمە بەم مانایە نیە کە نەتوانن لە هاندەرێکی گونجاو سود
 وەر بگرن. ئەو هێزە و یاست کە دەتەوێت ئەنجامی

چۆت دەبىتە باشتىن ھاۋرنى خوت ؟

بەدەيت لە ھواری سەرکەوتندا بەکاری بەینە . ژۆر بەمان
مەبەستە رەھاو نامومکنەکان دیاری دەکەین بۆخۆمان ،
کەسێک کە وایر دەکاتەو وە وادە زانییت دەتوانییت کاریک
ئەنجام بدات و پێی ئایە لەخۆی پچراوەولە پەيوەندی
دانە .

دیارە ئەمەش بێر باوەریکی خۆپەسەندانە یە چونکە
ھیچ سنوریکی بۆنەکی شراوە ، کیشمەکیشی خۆیی
یەکان لە راستی دا کۆتان ، بەلام بەهۆی توانست و
پەيوەندی وەهولە راستەقینەکاندا دەگرەو وە ئەکەونە
ناو چوار چێو یەکەو وە بۆیئە : ئەگەر بمە ویت خۆم
یەکلایی بکەم وە تاببمە ھونەر مەندیکی وینەکیش بەلام
ھیچ نامادە کاریەکم نەکردییت وتوانام نەبییت لەوبوارەدا
ئەوایر کردنەو وەهولەکانم لەونێوەندەدابی سودە وبی
ئەنجام دەبییت . راستەقیەلیژەدایە ئەگەر تواناو ھیزیک
لەئارادانەبییت مەیل و حەزیکیش لەئارادا نەبییت ،
خواستی تۆ نایە ویت کاریک بەئەنجام بگەیتەیت چونکە
بەتەواوی پێی بێگانەو نامۆیە ، بەلکو دەدەوییت توانستە
بەھیزەکانی بناسییت . ھەلبەتە ھەموو کەسێک دەتوانییت

چ کارێک ئە نجام بدات چ کارێکیش ئە نجام نە دات کە واتە
 ویستی هە یە لە کردنی هەر کارێکدا، لە هە مان کاتدا
 ئە توانن بە ویستی خۆیان بیرکردنە وە ی سەرسور هێنە رو
 نامۆیان هە بیّت لیّره دا تە نیا بیردە کە نە وە نە وە ک
 کارێکی واقعی. کاتیّک سودمان لە هێزی ناو وە
 وەرنە گرتبیّت بۆ گە یشتن بە مە بە سستیّک، بە لکو تە نیا
 لە بەررە زامە ندی و خۆشحالی بە رانبەرە کانمان کارێکمان
 کرد بیّت، ئە وە لە راستی دا کارێکی گیلانە یە. ئە شی
 کە سانێک بناسین هێزێکی بێ وینە ی دەرونیان هە یە،
 بە بونی ئە و هێزە و بێ هە ولدان دە بیّتە تە قە لایە کی
 بە هێز، بە لام ئە نجامی ئە و بە هایە نابیّتە هە ول
 وکوشتش، ئە وانە کە سانێک نین کە ئیمە بونمان لە گە ل
 ئە واندان وە تە نانە ت خۆیان لە بونی خۆیان چیژوەر گرن.

*** لە گە ل ئە م بونە شدا هیشتا کە سانێک کە پێشتر**
ئە لە کی بوون، ئە م کارێگەریە لە سەر لایە نی بە رانبەر
دا دە نین. دە توانیت گوشارو هە ولی زۆر لە واندان هە ست
پێ بکە یّت.

چوٺ دھبیتھ باھترین ھاوڑنی خوت؟

ئەمە بۆنەوان زۆر گران تەواو دەبیئت، بەلام ناتوانیئت
بلیئت ئەم ھەولە نرخسی نیە وەیان ئەوہی کە ھۆی
بۆخواستی راستەقینە بۆئازادی وەرھایی نیە.

بەلێ راستە. کێشەیی ئەوانە ئەمە یە کە زۆر بەیان
وزەیی خۆیان خەرج دەکەن لە شەر دژی ئەوہی نایان
نەوێت ببن، بەجیگای ئەوہی ئەووزە یە لەوہدا خەرج
بکەن کە ئەیانەوێت ببن. ئەوانە ھەنگاوی گرنگیان ناوہ
بۆھاتنە پێشەوہ بەلام دەبیئت لەویدا چنە پێشەوہ
وہەر یگای خۆیاندا درێژە بدەن. شتێک کە دەمەوێت
بیلیم ئەمە یە کە ئەگەر دەمانەوێت تەواوی ئەو شتەبین
کە لە ناخماندا یە، دەبیئت بەتەواوی ئەو پێویستییانەوہ
کە لە بەر دەستماندان، سود وەر بگێرن، واتە
لە ھەستمان، شایەتی دۆزینەوہی ھۆش و بیر، ھێزی
ئیرادەو ھەموو خۆمانین. ئەگەر لەم کارە
سەرکەوتوو بویین ئەنجامی کاریکی گەرە دێتە بەرھەم.

*کەواتە بۆچی ئەم کارە ناکەین؟ بۆچی کەسانێک

کە بەم جۆرە دەژین، کەمن؟

چونکه پاداشتی شاراوهریش له درێژهی سه‌رنج دان
 دا، دێته‌بوون ئێمه‌ به‌ره‌نج کێشان، ناشناین وعاده‌تمان
 پێوه‌کردوه‌، ره‌نج کێشان هه‌ستی ئاسوده‌یی مان پێده‌
 به‌خشیت تاوه‌کو شیوازه‌ کۆنه‌کان که‌هه‌میشه‌ تاوانبارن
 به‌شکست، درێژه‌پێ بـده‌ین و له‌وه‌ بگوزه‌ریین
 رووداوێکی ناخۆش بگۆردریت به‌ رووداوێکی خۆش تر.

ئێمه‌ دزانین چاوه‌روانی چ شتیك بین. به‌م کاره‌
 دونیایی یه‌مان شیاوی ده‌رك وتیگه‌یشتن ده‌بیـت
 وه‌به‌شیوه‌یه‌کی تر شیاوی کۆنترل کردنه‌.
 یه‌کێ له‌ زۆرتـرین شته‌کان که‌خه‌لکی پێویستیان پێیه‌تی،
 ئه‌مه‌یه‌ که‌هه‌ست بکه‌ن، له‌ دونیایه‌کدا که‌شیاوی هه‌ست
 وتیگه‌شته‌، ده‌ژی وه‌ئه‌مه‌ یه‌کێ له‌ راکێشانه‌کانی
 وزه‌یه‌. به‌م هۆیه‌وه‌ خه‌لکی ئه‌مرۆ ئه‌وه‌نده‌ په‌رێشانن،
 نه‌ك ته‌نیا توندو تیژی ده‌روبه‌ری ئێمه‌ به‌لکو بێ ماناو
 مفه‌وم بوون نی ئه‌م تیگه‌شته‌ش، له‌وناوه‌دایه‌.
 ئیتره‌هیچ شتیك له‌گه‌ڵ یه‌کدا سازگارنایه‌ته‌پیش چاوو
 و سه‌رنج دانی رابردووییتر به‌کار نایه‌ت.

چۇڭ دەپىتە باشتىرىن ھاۋىنى خۇت؟

* خەلكى ئىتر نازانن لەسەر چ شىتېك دەتوانن حسا
ب بکەن. ھەموو شىتېك بەناتارام و دوو دلى دىتە پىش
چار.

پەرىشانى كۆمەلایەتى ترسناکه. بەلام پەرىشانى
زەھنى بەپلەى بەکەم ترسناک تردەبىت. بەلام
ھەرلەسەرەتاو ھەول دەدەین ئەم پەرىشانى بەسەر
سامان بکەین.

ھەرۈەك ئىمە ھەموومان لەشىۋەى دروست
کراۋىكىن. پلە بەپلە وینەى ناخ لە دونیادا بوخۇمان
دروست دەکەین کەلافاو پالى پىۋە دەنىى لەدەرەو
ھىرشمان بۆدەھىتن، پلە بەندیان دەکەن ھەندىك لەوانە
باش، ن وخواستى ئارام ھەندىكى تىرىش خراپ و
ترسناک ناویان دەنن. ئىمە پلان دادەننن کەھەندىك
لەکارەکان، ئىمە دەگەینەنن ئەنجامى دلخوازمان
وھەندىكى تر ئىمە دوچارى كىشە دەکەن.

* چۇن ئەم رووداۋە روودەات؟

ھەرىەك لەئىمە جۆرىك گرىمانەکارى دروست دەکەین
کەدەلن: "ژيان ھەرئەمەىە ". ئىمە ئەم کارە کاتى

که لاوین، نه نجامی دده دین و نه م گریمانه یه زور زور نوی
گه ری و داهینان کاری یه و به راستی یارمه تی مانه وهی
نیمه دده دات. کیشه که لیره دایه که له زور جیگادا نیمه به
تیپه ریونی کات و به دده ست هینانی نه زمون ناله م پیش
بینی یانه بچون تازه ناکه ینه وه، به لکو هه ول دده دین
نه زمونه تازه کان له هه مان درزی پیشودا جی بکه ینه وه.

*** دنیام که زور به ی خه لک هه بونی وه ما گریمانه یه ک
نکولی ده کن.**

**له وانه یه نه وانه کاریگه ری، ده مارگیران له سه رنه وه
هه بیت که په یوه ندی به وه وه هه یه که له کاتی مندالیاندا
بویان پیش هاتبی، وه ربگرن، به لام گریمانه نا.**

زور به ی خه لکی نازانن زیاتر چ جوړه گریمانه یه کیان
هه یه، چونکه هه رگیز نه وانه به زاریاندا نه هاتوه. نه وانه
کومه لیک له هه سستی شاراو، ترسی ناشکرانه کراو
شتانیکن که نیمه نه مان ویراو ته نانه ت له مندالیاندا،
له باره ی نه وانه وه قسه بکه ین ویان دان به بوونیان دا
بنیین. نه وانه به به هیزترین و دژوار ترین هیزیان،
له ژبانی مړوځدا وه کوپه یوه ندی سیکسی، توندو تیژی و

هيش كړنه سر سه رو كاريان هه يه كه زوږ بهي
 خيزانه كان نه وان به تر سناكتر له وه ده زانن كه له باره
 به وه قسه بكن. هه رله به نه مه شه كه نيمه له باره ي
 خودي واقعيت، ټيگه يشتنيكي ئالوز دروست ده كه ين
 كه مه رگيز نه ومان به يان نه كړوه وه يان ليكولينه وه مان
 له سر نه كړوه. نيمه هه ر نه م كار ده كه ين. نيمه
 له نيوان هه وويديدا جيهان بيني خو مان دروست
 ده كه ين ونيزن ده ده ين نه م جيهان بيني به وه كو
 عه ده سه ي رهنگي بيت، ژيانى نيمه رهنگين دروست
 بكات.

*** مه به سستان نه مه به كه گرنكترين باوهر له باره ي**
ژيان وه، نه وان نه كه نيمه ته نانه ت اكامان له وان نه به
وله قوناغى مندا ليدا نه وان نه له گه ل خو ماندا هه ل
ده گرين؟

به لى كاريگه ري نه وان نه ده توانيت زوږگه وړه بيت.
 زوږ جار كاتى بيرده كه ينه وه سه باره ت به كه سه كان و
 بودارى راسته قينه كاردانه وه پيشان ده ده ين، له راستي
 داته نيا رو له كان به وان نه ده ده ين كه له چيروكي ناخماندا

ته واوی ته مه نمان سه رقائی وینه کی شانیان بوین. بووینه
نه گهر که سیك له مندائی دا ههستی کرد بیئت که له لایه ن
که وره کانه وه به گرنه دانراون و لابراون، ئه م فه رمانه
له شیوه ی تیرامانی ئه و به دنیا ئه زمونیکی گرنکی باش
بیئت، ریگای زوره ن که ئه و ده توانیئت دریژه به م
ئه زمونه بدات. ریگایه کی گهران هه یه، که سیك هه ز
ده کات ئه و به که سیکی به هه ند وه رنه گیراو بزانه
وحسابی بوئه که ن ئیمه هه موئه مه به باشی وه رده گرین.
ریگایه کی تره لاتنی خه لکی یه له ره فتاره کانیا ن.

یان ئه وه ی که ئه و ده توانیئت پیش بینی ئه وه بکات
که به هه ند نه زانراوه له حالیکدا که به راستی ئه مه رویی
نه داوه. هه ریه ک له م ریگایانه که هه ل ده بژی ردرین،
گریمانه کی له باره ی ئه وه وه که چ چاوه روانی یه کی
له خه لکی هه یه، ره زامه ندی ده رده بریئت و ئه مه جیگای
خوشحالی یه.

*** به لام زوره سه رنج راکیش نایه ته پیش چاوه.**

ده زانم که پیئت سه یره. راست و ره وان کارکردن
باشترین ئه زمونه له دنیا دا یان باشتره بلین هه له کردن

چۇت دەپىتە باشلىرىن ھاۋىنى خۇت؟

ناخۇشترىن ئەزمونە كەدەتوانىت بۆمرۇڭ روپىدات.
ئەمەلىدانىكى ئازار بەخشە بۆمرۇڭ كەھەست بىكات،
ھەلەي كىردو، ھەرلەبەرنەم ھۆيە شە كەخەلگى
نايانە ۋەيت گۇرانكارى دروست بىكەن، چۈنكە گۇران
بەماناي داننانە بە ھەلەدا.

رۇڭنىڭ نەخۇشىكى شەلەراۋ قىژاندى بەسەرمدا:
"ئەمەيانى مەن ۴ سالى سەرەتاي تەمەنم بەھەدەر
داۋە".

ھەندىك لەخەلگى بەباشى دەزانن، درىژەبدەن
بەھەمان ھەلەي ۴۰ سالى رابىردو، تاۋەكو دان
بەۋەدابىنن وقەرەبوۋى زىانەكەي بىكەنەۋە. خەلگى زۇر
كەلەشەقن. ھەندىك كات ئەۋانە لەلەداۋەريان ھەيە
كەئەگەر بۆماۋەيەكى پىۋىست بەكردارى خۇيان
درىژەبدەن، ئەۋكردارە باش دەپىت. ئەۋانە گومان
دەبەن راستى لەبەرانبەرىڭاي ئەۋاندا خۇبەدەستەۋە
دەدات بەجىڭاي ئەۋەي كەكاردانەۋەي ئەم فەرمانە
شتىكى لىۋەرووبىدات.

ئەوانە هێشتا هەول دەدەن خێزانە کانیشیان
وابەدەستەوه بـدەن. هێشتا لەسەر تورەبوون
کە لە پێنج سالی دا بۆنە ترسان هەستیان بە شتێک
کردووە، سەر نە کەوتوون.

خەلکی هەبونی ئەم هەستی تورە بونە بە مافی
خۆیان دەزانن و دەتوانن بۆ ئێوەی بەرونکردنەوهی
وردە کاریەکان شی بکەنەوه کە چەندە نادانانە لە گەل
ئەوانە دا رەفتاریان کردووە.

بەتەواوی رات دەلێن و لە منداڵی دا فریویان
خواردووە، بەلام ئەوانە سەرئەنجام نەدەنە ئەوهی کە خۆیان
بە ناو نیشانی کەسیکی گەوروە فریو بـدەن. تاکاتیکی کە
وزە ی خۆیان خەرج بکەن لە بەرانبەر کەسانیکی
کەزە مەنێک ئەوانیان لە شتێکی بێ بەش کردووە، هەول
نادەن ئەوهی کە ئێستا پێویستیان پێی هەیە بە دەستی
بەینن.

*** ئەمە دادپەرورەرانە نیە. مەبەستان ئەمەیه کە
واز لەوه بەینن بە ئاسانی بڕێن و دوا ی ئەو مەموور
نارەحەتیه کە کێشاومانە، هەموو شتێک لە بیر بکەین؟!**

به لى داد په روه رانه نى يه. به لام ژيان داد
په روه رانه نيه و نه وانه زوره ملين وروشتوون. نيوه نيوستا
ناتوانن هيچ كاريك له م باره يه وه نه نجام بدهن. ريگايه ك
نيه كه بتوانن لايه نه باشه كانيان يه كسان بكه نه وه.

مملت ۱ وه كوزوريكي تر له قاره ماناني تراښديا،
دواچار لايه نه باشه كانى به رانه ر كړد. نه م كاره ته نيا
ده بېته هوى دورخستنه وه وه يان مردن.

الكتر ۲ بوه هوى مردنى دايكى وه رگيز نهى توانى
دووباره بگريته وه مال. ژيان له لاي كه سانى تر
دريزه ي هيه له ژيان له لايه كى تره وه دريژه ي هيه.
به مبه ستي ره هاكردن وكه نار خستنى نار حه تى
يه كانتان. نيوه ده توانن بېنه ريگر لى كه خيزانه كانتان
به ته واوى ژيانتان به تالان بېنه وده توانن له وهى
كه ژيانتان به يلنه وه پيشگيرى لى بكن.

***كه واته ده بېت نه وانه ته نها به قه له م بگرين؟**

ته واوى نه و ساله به نازارانه؟

ته واى نه و شتانه كه به مندالى باوه رمان پييان
هه بووه؟ ده بېت قه بولى بكه ين. كه هيچ يه ك له وانه

هەرگیز ئەو هەبوو کە ئیمە بیرمان لێ کردۆتەو هەراستی بوو. ئەو هی خەلکی بەکەمی دەرکی دەکەن ئەو هی کە گاتی ئێمە گریمانە یە دروست دەکەن، هەلە ناکەن.

* مەبەستان ئەو هی کە ئەو هەموو ترسە ئاشکرا نەکرەو، وێنە یەکی رۆن و ورد لە دنیا دا بە دەست ئیمەو دەدات؟

نە ئەمە باشترین رێگای هاتنە کە نار لە گەڵ دنیا مان بوو. ئیمە هەموو بێ ئۆنی شانێ بچوکتین و لاوازترین ئەندامی دنیا ییمان و انە خێزان دروست دەکەین. لاوازی و بێ توانایی ئیمە گریمانە نیە، بە لکو راستی یە. لە قوناغی سەرەتای هاتنە کە نار لە گەڵ دنیا ماندا دەبێت لە رێگای کەسانی ترەو ئەم کارە ئەنجام بدەین.

لە پێنج سالی دا پێویستمان بە دایک هەیه. دەبێت ئەو مەرەبان لە سەر خۆ دروست بکەین تاشتانیک کە دەمانەوێت بە دەستی بهێنن. تاو هەکو ژبانی ئیمە بە راستی بە ئەنجامی وەها کارانیک کە پە یوە نديان

چۆن دەپىتە باشتىن ھاۋىنى خۇت؟

ھەيە . بۆدروسىت بەخشىن بەخواسىتە كانمان لە مندا لىدا
پىۋىستە توانامان ھەپىت لەگە ورەكان بەسودى خۇمان
كەلك ۋەرىگرىن.

بۆۋەرگرتنى ئاۋى گىيا ۋەيان رۆشتن بۆسىنەما
دەپىست بۆچۈنى ئىۋانى تروەرىگرىن.
لەسەرونەمەشەۋە لە مندا لى دا شاينى سزايە تاسەرنجى
ئىۋانى تربىدەين بىرىكەينەۋە كەچۆن عشق، ھاۋدەردى
ۋېۋچونى ئىۋان ھاندەر پىت لەسەرمان. ئىمە تەنيا
ئىۋانە نىن لەبەشى دوھم داسەرنج بدەينە خۇمان. ھەلە
لىرەدايىە كەئىم ھەست كىردنە بەلاۋازى
ۋىنا تۋانايىە ئەمە پىۋىستى بەرازى كەسانى ترە
تاگە ورەكان لەگەل خۇماندا ھاۋرىپىن. شىتىك
كەسەردەمىك راست بوۋە. ئىستا لەۋەھم وخەيالىك
زىاتىرنىە. لەگە ورەيى دا ھەموو شىتىك پەيۋەنى بەرازى
كەسانى ترەۋە نىە. كاتىك كەئىۋان كارىك بۆئىۋە
ئەنجام دەدەن. ئىستا ئىتر ئىۋەدە تۋان خۇتان
ئەنجامى بدەن. كاتىك تەمەنتان ۲۰ سالە ئىتر پىۋىست
نىە دايكتان ئىۋەي ۋەكوۋنە ۋكاتەي كە ۲ سال بوون،

خۆشیی بویت. پتویست نى یه له دهوری ئه و بگه ریت،
له گه ل ئه ودا وه کوو سى سالى ره فتار بکه ن. پتویست
نى یه له تووره یی ئه و بترسیت. ده توانی ئه و شته ی
که ئه و خۆشی لى نه یه ت له به ری نه که یه ت، یان له گه ل ئه و
کچه ی که ئه و په سه ندی ده کات، زه ماوه ند له گه ل
نه که یه ت. هه موشتیک ته واووبوه وئه و قوناغانه تى
په ریون. ئیستا ئیوه ژنیك یان پیاویکن خۆتان
فه رمانره وان له سه ر چاره نوسی خۆتان. به لام زۆره ی
خه لکی هه ست به م مه سه له ناکه ن.

*** بۆچی نا؟ بۆچی نه وانه هه ردوو ده ست به م
نازاره وه ناگرن؟**

چونکه بیر له ده ده ست دانى شتیك ده که نه وه، به بی
ئه وه ناتوانن سه رکه ون، ئه وانه زۆر ده ترسن.
ژان ژاک رۆسو فه یله سوفی فه ره نسى، په ندیکى هه یه
که زۆر جار باس کراوه: "مرۆڤ ئازاد له دایک ده بی، به لام
له هه مو جێگایه کدا به نده". بى گومان له راستی یه وه
نزیکتر ئه وه یه بلین: "مرۆڤ به به ندی له دایک ده بی،
به لام هه ریه ک له ئیمه توانای ئازاد بوونمان هه یه".

زور ڄار ڪه سانيڪ ههردووده ستيان ڪوٽ و زنجير
 دهڪن، ته نانهت ڪاتيڪ ڪه بونم ڪاره زور ڪه وده بون.
 * به لي، رهن وئاشڪرايه ڪه خه لڪي، ته نانهت ڪه ساني
 ترئم ڪاره ئه نجام دهدهن، به لام بوجي ئيمه ئم ڪاره
 ئه نجام نهدهين؟ ئيمه لرهه بون چ شتيڪمانه
 نه ورنده ده ترسين؟

له راسنيدها ئيمه نوساوين بههستي ئاسووده يي
 مندالانه وه. تا ڪاتي ڪههستي بچوڪي و ناتوانايي
 دهڪين، ههست دهڪين ڪه له بهردهم ڪه وده ڪاندا
 مامؤستانين، به لام بهتوانانين. نه وانه له وانه يه
 ڪه ورائيڪي باش نه بن و ئيمه هه ميسه چاوه ريڻ
 هاواربڪن به سه رماندا يان سه رزه نشتمان بڪن، به لام
 تاڪاتي له ويڻ، ئيمه ته نيانين. نه مه شتيڪه
 ڪه ئيمه نه ورنده له ده ترسين. نه ڪه رايڪ و باوڪيڪ
 ڪه خراپه ي ئيمه بلڻ، دور بڪه ونه وه ليٽمان، ئيمه ته نيا
 بميٽينه وه. بي گومان ئم ههسته ش پاشماوه ي
 ههستي ۽ ساليه. وازلپهٽان و دور ڪه وتنه وه،

بۆمندا لیک ترسناکه و به راستی ناتوانن ئه وه تهحه مول بکهن.

به لام بۆکه سیکی گه وه، ته نیایی مه سه له یه که به ته واوی جیاوازه. ئه وه نه که ته نیا پرشنگ داره به لکونۆر جار پێویستی به ته نیایی هه یه تا وه کو گه شه بکات، خۆی بناسیت و په ره به توانا کانی بدات. که سیکی که تاو توانای ته نیایی نه بییت، که سیکی که نازانیت گه وه بوه. دنیا له وانه یه هه رگیز به باش نه یه ته پیش چاوو. به لام چ نه سیمیکی تازه یه بۆن ده هیئت کاتیکی ته نیایی، جیایی و به که پارچه خۆمان به خاوه نی خۆمان ده رکه وین. له م کاته دایه که ژیا نی گه وروی ئیمه به راستی ده ست پێ ده کات.

* کاتی ئیوه رونی ده که نه وه، هه ست به وه ده که یین. نا ئاسایی به به لام ترسناک دیته پیش چاوو و که مێک بی ناوه رۆکه. هه روه که ئه وه ی له خۆوه زۆر بی ناره وا ره ها بییت. شتیکی له ده رونم رێگری له من ده کات. به لام ناتوانم بلیم ئه وه شتیکی؟

ته نیانئوه بهم شیوه یه نین. زورکس خویان له م
هنگاوه لاده دن ورپگری ده کهن. هوکی هره نه مه یه
که نه وانه له باره ی ئه وهی - نه گهر ده ست به کار بن
وبچنه پیښه وه، چی رووه دات - بوچونیکی ناراستیان
هه یه. ئه مهش یه کیکی تره له نه فسانه کانی قوناغی
مندالی. کاتی مندل بوین، له دنیای ئیمه دا ژن وپیایک
هه بوون که دایک وباوکیان بوون. ئه وان گهره بوون
واته به سال اچوون. شتی که مندل ته زمونی ده کات
بوئه و ته نیا ریگاو شیوه ی بونی شته کانه.

له بهر نه مهش نه وئهم بوچونه ی لادروست دهبیت
که ته نیا ژن وپیایک ده توانن بونیان هه بیت وئهر
بویرن به که سیک بوتریت خوی به ناو نیشانی به ته مه نیک
دهر خات دهبیت به ته مه نی پیښوو له گوره پانه
دهربکات. ئه و له هه ست کردن به چاودیږی له ژياندا
پریوه و گومان ده بات نه گهر بته ویت پاره به "پل ۱"
بدهیت دهبیت پیتر "۲" تالان بکهیت. وه ها بوچونیکی
توندیان هه یه، پی رازی بن.

ئەگەر سەرچاۋەكان بەئەندا زەى پېۋىست بۆ
ھەموومان نەبن سەرکەوتنىكى كەسىكى گەورە دەبىتە
ھۆى ئىرەىى كەسانى تر، دواىش ھىچ كارىك زۆرۈر
ھىوابەخش نىە. ئەگەر ژيانمان لەدەستى خۆماندا
بگرىن، نمونەش ئەمەى كەرىگرى ژيانى تاكەكەسى
خەلگانى دىكە ئەبىن. ھەست دەكەىن كە ۋەك فەرمانى
مەرگى دايك و باوكمان بنىرىن كاتى ئەنجام ئەۋەندە
ۋىرانكەر بىت كەۋاتە جىگای سەرسورمان نىەكە خەلكى
لەخۆيان دوۋدلى پىشان دەدەن ئەگەر تەنھا بىرلەژيانى
خۆمان بىكەىنەۋە بەچ كەسىكە ناكەس دەگۆرىين.
خەلكى ناتۋانن بە ھەستى تاۋنبارانەۋەدرىژە بەژيان
بدەن ھەرلەبەرئەمەش پاشەكشەدەكەىن. بەلام ئىمە
بەم ھەستەروبەروو دەبىنەۋە بەھەرشىۋەيك درىژە
بەرىگەمان بدەىن ئەمە بەھايەك كەبۆپشت بەستىن بە
دەروون دەبىت ھەۋلى بۆ بدەىن.

* بەلام من خەلكى بۆ ھاتنەدواۋە سەرزەنشت
ناكەم ھەزناكەم خۆم ۋەكو تاۋانبارىك ھەست بىكەم

خه لکي بهيئي ئم غمه به رادهي پٽويست ههستي
نازاري ويٽرانه ريان هه بيٽ.

نه گهر ده ته ويٽ به شيوهيه كي ته واو گه شه بكهيت
ده بيٽ ئم هه ستانه شت گويي بخهيت. ئيوه دايك و
باوكتان راناكيشٽ و هانياننادهن به لكو ترستان له سر
ئوان و زال بوونيان له سه رخوتان له ناو ده بهن.
به زماني ساده و سه رها ده بيٽ ئيوه خوتان له سه روو
نه وه وه به باشتر بزنان نه گهر ئيوه پيداويستي و
داخوازيه كانتان و ناره زوه كانتان بكه نه پاشكوي دايك و
باوكتان، هه رگيز به خوتان ناگه ن نه گهر ئيوه مافي
خوتان بؤكه ساني ديكه قه بول بكه ن. هه لئه ته مه گهر
له و كاته ي كه زور ئارام بگرن نه و كاته راستيه كانتان
له گه ل وه هم و خه ياله كانتان به رام بهر ده بنه وه. خانميڪ
نه ناسم كه پيشبيني ده كردنه گه رمنڊالي بيٽ
له راستيدا دايكي كوشتوه، دوايي تاكو "٤٥" سالي
منڊالي نه بوو، دايكيشي له ده ورو به ري نه و سالانه دا مرد،
به لام نه نجامي جيٽه جي كردني له وه ي ئيمه بيٽي لي
ده كه ينه وه، ترسي كه مٽري هه يه. ئم ده ست

گرتنەۋەيە ۋېيسكەيىيە ھەستىك كەھۋى ئىرەيى،
ۋكىشمەكىش ۋېيىزارى تونىدە، لەراستى دا
ئەفسانەيەكە.

ئەم جۆرە بىرگرتنەۋەيە سحرنامىزە كەلەبارەي
كارىگەرى ئىمەلەسەر دۇنيا بەشىۋەي سەرسۈرپەنەر
زىادە رەۋىيى دەكەين، بەلام راستى بەم شىۋەيە نىە.
ئەۋەي ئىۋە بەدەستى دەھىنن شتىك لەكەسى تر كەم
ناكاتەۋە، ھەركارىك بكن دۇنيا بەرىگاي خۇيدا
دەروات. خەلگى ناچارن بۆشتانىكى راستەقىنە
لەدۇنيای راستەقىنەدا پىشبرىكى بكن، ۋەكوو
بەدەستەينانى كارىان گرتى بورسى خويندن، بەلام
ئەمە ئەۋشتەنىە كەمن لەبارەيەۋە قسەدەكەم.
پىۋىست نىە خەلگى بۆئەۋەي بۆچۈنى باشيان
سەبارەت بەخۇيان ھەبىت لەگەل كەسىكدا پىشبرىكى
بكن. ئەگەر ئىۋە گەشە بكن، شتىك لەمن كەم
ناكات. لەم دۇنيایەدا بەرادەي پىۋىست جىگا بۆ
كەسانى ئاسايى ۋ دەستكەۋتى ئاناسايان ھەيە. كاتىك
بەتەۋاۋى ھەستمان بەم مەبەستە كرد. لەۋەي كە

خه لکى تواناي نه نجامداني نه وه يان هه يه، چيژ
وهرده گرین و هه ست به که می ناکه ين.

نيمه دهه توانين کاره کانمان به بي دلـه راوکي وئازاري
ويژداني سه باره ت به که ساني تر نه نجام بده ين.
له راستي دا نيمه له فراواني هه ست دا له گـلـ ده ست پي
وه گرتندا ده ژين. بوه موو خه لکي به گوړه ي پيوست
سه رچاوه هه يه. له گـلـ که شه کردني مروی مان
سه رچاوه به کوټا ناگات، به لکو تواناکان فراوانتر ده بن و
نهم پاشه که وتانه شياوي پاشه که وت وپاريزگاري نين.

نه گهر وهک نئستا نه وانه بوخومان به کار نه هيټين،
بوه ميشه له ده ست ده چن. مه سه له يه کي تریش هه يه
که خه لکي له گـلـ نه و دا روبه رونا بنه وه، نه وانه گومان
ده بن که هه تا هه تاي له پيشياندايه و کاریک که نئستا
نه نجامي نادهن، ده توانن سبه يني يان دوو سبه ي
نه نجامي بدهن. نه وانه بيرده که نه وه که ژيان ياريه و
نه گهر به راده ي پيوست دريژه ي پي بدهن، براوه بن و
دواچار لايه ني به رانبهر ته سليم بکه ن و نه وه ي
که ده يانه ويټ به واني بدهن. به لام ژيان ياري نيه و

لايه نې به رانېهرې تر نيه . نه گهر به راډهې پټويست
 دريژهې پټې بدهن، ته واوي هله كاتنان له ده ست
 ده ده ن. به لام هه ميشه له نيختيارماندا نيه، به لكو كاتي
 ديارې كراو مان هه يو ده بيت له گهل ته ودا بيتنه
 كه ناروه . بڼه شهو پيش كه وتن نيتمه هيچ سنوريكمان
 نيه . به لام كات نيتمه سنو ردار ده كات، بي گومان نيتمه
 نه مه ده زانين. زورجار خه لكي بيري خويان به بيري
 پيري و نه وهې كه كات چ به لايه كيان به سر دا ده هينيت
 سه رقال ده كن. له گوريني نه م بيره ناباشه، ده بيت
 نه وهې كه ده توانين له گهل كاتدا نه نجامي ده ده ين،
 بيري لي بكه ينه وه .

* نه م قسانه زور ژيرانه و جوان دينه پيش چاوو. دلم
 ده خوازيت نه وانه له گهل خوم دابيمه ماله وه. به لام ووتې
 نه م قسانه زور له وه ساده تره له كار كردن به نه وانه .
 نايانه مه پيشبيني زور نيه له خه لكي؟ چ كه سيك نه م
 وزه به ي هه يه كه به رده وام چاو له راستي به كان بكات
 وپاريزگار بيان ليكي بكات؟ بيرده كه مه وه شتانيكي كه م
 له باره ي ژيانې خه لكي به وه ده زانم، به لام زور به ي

ټه وانه ټه راموښ ده کم. ناټومئډ، بڼ قه راروپټوښستيم
به هڼيزي دل ونيگه ران ده بيم که له داهاتوودا چ روداوڼک
روده دات.

ټاياده توانڼ چاوه روانيمان له خه لکي مه بڼټ
کارامه وټه واوڼ؟

پټوښست نيه ټه وانه کارامه وټه واوڼ. ټه مه
ديسانه وه خواستڼکي تره که خه لکي هه ست به وه ناکه ن.
ټه وانه پښ خوڼان گه وره بيان وه کو ده رگايه ک پښ
بيڼي ده که ن.

که ته نيا بو ده ره وه ده کرڼټه وه. ټه وانه گومان ده که ن
که کاتي چونه ناوه وه، ټيترناټوان بگه رڼټه وه. گه شه ي
سه فهر ي په ک لايه نه نيه. گه وره کان ده توان ناکامل بن.
به هه مان شي وه که مندالان ده توان زور ژيرانه ره فتار
بکه ن. خوښبه ختانه دوو قوناغي مندالي وگه وره يي،
سنور دارنڼن وه گه رنا دوو چاري شتي کي زياتر له نيوان
نه وه کان ده بن وله گه ل قولبونه وه ي ناشياو دا ده روڼ
ورو به رو ده گه رڼ. من ده زانم زورڼک له دايکان وباوکان
بيرده که نه وه که ټيستاش ټه مان له گه ل ټه م روچونه دا

روویه روون، به لام ئه وهی به راستی بونی نیه، مه یلی
راسته قینه ی هه ست پی کردنه، هه و لدان وقه بول کردنی
ئه م راستیه یه که که سانی تر له گه ل ئیوه دا جیاوازن.
کیشه یه که نیه که هه ندیک کات خام و نا کامل بین.
که سانیک که هه میشه به ته وای کامل و گه وره ن،
که میک ترس هینه رو ترسناکن. مه سه له ی نا ناسایی
ده باره ی هاوسه رگیری هه رنه مه یه.

هاوسه رگیری که باش به ته وای په یوه ندیه کی
گه وره کانه، به لام ژن و میرد ده توان بویه کتری
هه رشتیک بن. ده توان بویه کتری دایک و باوک، هاویار،
مه عشوق و هاوری یه که بن.

کاتی پیویست پییه تی ئه و ده توانیت دل خوشت
بکات ئیمه هه موومان پیویستمان به وه هاشتیک هه یه.
کاتیک کیشه یه که دیته پیشه وه که ژن و میرد هه ردوکیان
هاوکات پیویستیان به دل نه وایی ئه وی تریان هه یه.
نابی یه که کیک له وان ناماده یی لی بوردنی ئه وی تری
هه بیت.

چوٺ دہیتہ باہترین ھاوڙنی خوت؟

* ٺہم قسانہ نارام کہرہ وہ ویاشن۔ کاتی دہ زانم
کہ پٽویست نیہ ھہ میٹشہ گہ وریہ کی بہ تہ من بم،
ھہستی باشتہ پیدابکہ م۔

بیردہ کہ مہ وہ ھہ میٹشہ ھہ ولیم داوہ کہ گہ وریہ بم و
تہ مہش دہ بویہ ھوی ئہ وہی کہ خہ لکی دہ رککردنی من
بچوکیان باتہ وہ وہ بہ ھیچ شتوہک خوشیان نہ دہ مات۔

بہ مندال بوون، ھہستی باش بہ ئیوہ نادات، بہ لام
مندالی لہ ناخی ھہ مووئیمہ داہیہ و ئیمہ دہ بیت لہ گہل
ٺہم مندالہ دا مہرہ بان بین۔ داوایہ کی تر کہ دہ بیت
خہ لکی سہرنجی بدہنی ئہ وہیہ کہ کاتیک لہ ۲۵ سالیدا
لہ شتیک وازدہ ھینن ئہ وہی کہ لہ خودی چوار سالیاندا
کاتیک پٽویستیان بہ و شتہ بووہ، دریغی ناکن ھیچ
کس ناتوانیت ئہ وہی کہ کاتیک چوار سالان بوونرووی
داوہ، ئیوہ بگریٽ۔ تہ نیا کاریک کہ دہ توانین بیکہین
ٺہم یہ کہ لہ گہل مندالکی چوار سالہ دا کہ ھیشتا
لہ ناخی ئیوہ دایہ، مہرہ بان بن۔

زورجار گہ وریہ کان دہ توانن لہ گہل مندالکی چوار
سالہ دا مہرہ بان بن۔ بہ لام کاتیک دہ زانن کہ خوین

وھەكۈۈمنداللىكى چۈر سالە ھەست دەكەن يان رەفتار
 دەكەن، كاردانەۋەى خراب پىشان دەدەن. لەخۇياندا
 ھەست بەيىزى دەكەن، وھەۋەى كەبەشېك لەبوونيان
 ھىشتا منداۋە نكوللى دەكەن. ئەۋانەلەۋانەيە ئەم
 كارەيان لەزۆركاتدا پىشتەر دەست پى كىرىت.
 لەقۇناغى گەشەكردندا كەيىت بەشىۋازى تازە بۆبەكار
 ھىنانى ئەزمونى پى گەشتوۋ دا، جەخت كىردنەۋەو
 سەرنج دان بەلەى ھەستى ناخۇشدا لەبارەى
 شىۋازەكانى رابىردوۋە، گۇرانكارى بەمەبەست دەكەن
 ئەمەلەراستى دا سەرەتاي بىزارىانە لەخۇيان. گەشەى
 راستەقىنە واتە بويىرى و پىشتەستەن بەخۇبەسە
 كەھەبن تاشتانىكى تازە فىرەبن و لەم پىشىنەيە
 شىۋازە كۆنەكان وەلابنىن. ئىۋە بەرەۋپىشەۋەبرۆن،
 چونكە روبەروبونەۋە لەگەل قەيرانەتازەكان، زۆرسەرنج
 راكىش ترو بزوینەر ترن. لەۋانەيەبىرسن، بەلام بۆتان
 وەردەگىرىت. ئەمە بەم مانايەنە لەۋەى كەھەيت
 خۇشتان نەيەت، بەلكو بەم مانايەيە كەشتاننىك ئىتر

چوٺ ڇهنه باهترين هاورن جي خوت؟

پٽويستان پٺيان نيه وه لاي خن، چونڪه ٽيستا
به شتانيڪي باهتر گه شتون.

* سانادنيه پيش چاو. وه کوئيه وه ي شته کان
له جيگاي خوياندا دابنرين وله کاتي پٽويستدا ديار بن.
به لام گه وره بون ناسان نيه، به لکو نازارو ڪيشه به.
له وه ي بکوئي ده چيت وٺايا ده گه يته نه وي، دلنيانيت.
گومان و دوردي ويٽج ويه ناي زورديان مه به.

بي گومان نازاره کاني گه وره بون زوراستن وکاتيڪ
که مندان به مه نگاي تازه و گرنگ ده چنه پيشه وه،
وده ست ويه نجه نه رم ده کن. پٽويسته خواه کاني
رابردوي خويان له گه ل تووره بوندا وه لابنين.

نه وانه ٽيتر پٽويستان به م عاده تانه نيه. به لام
کاتيڪ پٽويستان پٽي ده بيت، له سر نه م کرداره يان
ده توانن بده وره بريان به ته واري دڙونه يارو نيگه ران
بن. دايڪ وياوڪ ده زانن من چي ده ليم. به لام نه گه ر
دورکه و تنه وه ي نه م خو ي سه ره تا زورقول
وڪاريگه ريٽ نه وه نه نجامي گه شه نيه، به لکو بيزاريه
له خو ي.

لەوانە یە کە سێک بیربکاتەوێ و یەبێ رەزامەندی
پێویست یە کانی کە هەست دەکات دەبیّت پشت گوێیان
بخات، بەلام بەم کارە ئەویەش دەکات. ئێمە نابێت
بەرۆبەر و بونەو لە بەرانبەر سەرەتایی خۆماندا
گەشە بکەین بە لگو دەبیّت پشت بە خاڵی بە هیزی ئەو
بەستین، دەبیّت هەست بکەین کە کاتیک ئێمە
خزمەتمان کردوێ، بەلام ئێستاکاتی شتیکی ترە.

*** کە سێک ووتویەتی کە تەنیا رێگەی گەشتن
بە گەرەبی راستە قینە، تێپەڕینە لە قۆناغی منداڵی
راستە قینە.**

بەلێ قۆناغی منداڵی باش، رەها بەخشە. دایک
و باوکی باش منداڵەکانیان لە جۆلەوێ بۆ رەو پێش بردن
یارمەتی دەدەن. کارەساتی قۆناغی منداڵی خراپی
ئەمە یە کە خەڵکی حەز دەکەن پێیەوێ بنوسین.

ئەوانە بەردەوام ئاور لە رابردو دەدەنەوێ، کاتیک
کە بەشتیکیان هەیە یان بیر دەکەنەوێ کە هەیە یان
دەیانەوێت. ئەوانە تەمەنی خۆیان بە هەدر دەدەن
و بە جیگای ئەوێ هەڵدەدەن تالە گەرەبییدا هەیە،

چۆت دەجیتە باشتەین ھاوینی خۆت؟

چىڭزىبەن، ھەلەدەدەن تاكەمىك خوشبەختى كە
لەقۇناغى مندالىدا ھەيان بوو، دووبارە بەدەستى
بەيىننەو.

*** ئەمە ھەمان شتە كەمەتادەكان زۆرچار لەمەوادى
مخدردا بەدوايدا دەگەرپىن بەم شىئەيە نى؟**

بەلى، ئەوانە لەگەران بەدوايدا دەيانەوئىت بگەرپىنەو
بۆ رابردوو، بەلام ئەم كارە كردارى نىە دەبىت بەرەو
پىشەوەرپۆين وئەمەقورس ترە.

لەرابردودادەزانىت چاوەرپى چ شتىكت ھەبىت،
ئەگەر چى ھىچ كەس بەراستى ناتوانىت بگەرپىتەو
بۆرابردوو. ھەربەم ھۆيەشە ئەم كارە ناومىد كەرە.

بەرەو پىشەوەرچون واتەلەھەلەكان سود مەند بوونو
ئەزمون كردنى شتانىك كەپىشتەر ھەگىز ئەزمونمان
نەكردو. لەنىوان تەواوى شتانىك كەپىشتەر لەبارەى
ئەوانەوئەلنىا نىن بەجىگايەك كە دەتەوئىت پىي بگەيت،
ئاشكرات كرد، قورس ترين كار كاتىكە كەدەبىت شتىك
وئەلا بنىين و ناتوانين بەجىگاي ئەوئە شتىك بەدەست
بەيىنن. ھەربەم ھۆيە خەلكى نايانەوئىت لەرەنجكىشان

دہست ھلگرن، چونکہ ٲوانہ دہزانن کہ پرنج بونی
ھہ ۛہ وبہ راستی باوہریان نیہ شتیکی تر بونی ھہ بیٲ.
لہ ۛہ کیٲ لہ رومانہ کانی "فالکٲرا" قارہمانی داستانہ کہ
دہ لیت:

" نیتوان غم وپہ ژارہ وھیچ پہ ژارہ ھلده بژیرم.

بہ لام ھہ لٲژاردنی نیتوان غم وپہ ژارہ وژیانیکی
تہ واو. ھہ نگاوہ کانی سہرہ تا بہ دوی ٲہم ژیانہ دا
لہ وانہ ۛہ بہ نازار بیٲ ورہ نگہ ناچار بیٲ گوشاری توند و
تہ نیایی وشکست قہ بولٲ بکات.

بہ لام نیتوہ بہ ھہ رحالٲ تہ نیا بوون و شکستی سالانی
پیٲشووتر کہ روی داوہ. تہ نیا شتیٲ کہ نیتستا
لہ دہ سستان دیت، خہ ونیکہ.

*** دہ بیٲ بیداری و ھوشیاری سہر سور ھینہر بیٲ.**

وہ کو چاوہ لہ ٲنن بٲ ۛہ کہ م جار. وہ کو لہ دایک بون.

نیمہ ٲہم جارہ ٲہ وہ ندہ دہ ستمان خالی نیہ. کاتیٲ
ٲامادہ ی بیدار بوون و رٲشتن بہ گہ ورہ ی ھہ بیٲ، بٲ زال
بوون بہ سہر کیٲشہ کاند ا پیٲوستت بہ ھواری ھہ ۛہ.

***وتان دہ بیت یہ کہ مین ہہ نگاوه کان بنین. ئہو
ہہ نگاوانہ کامانہ و چون کہ سہ کان دہ توانن دہ ست
پی بکہن؟**

ہہ نگاوی یہ کہم رہہا کردنی خہ ونہ کانہ یان
بہ شیوہی شل کردنی کوٹ وہندہ کان، تادہ ست پی
بکہیت کہ ئہوہ لابنیت، چونکہ ہیچ کہس ناتوانیت ئہم
کارہ بہ یک جار ئہ نجام بدات. ئہم ہہ نگاوه ئہوہندہ
بنہ رہتی وگرنکہ کہ ہیچ کہس ناتوانیت بہ کہ سیکی تر
بلیت چون ئہم ہہ نگاوه بنیت. دہ بیت شتیک دہر
کہ ویت.

لہ لایہ ک بی ہودہ بی ویی بہرہ می لکان بہم
خہ ونانہ وہ دہ بیت ناشکرابیت ولہ لایہ کی ترہوہ
ناشکرابونی ئہم ہہ ستہ کہ ئہ گر کہ سیك خہ ونہ بیت
بہرہ مہ کانی وہ لابنیت، لہ وانہ یہ شتیکی بزویتہر تر
لہ پیشہ وہ ہہ بیت.

***ئہم قسانہ منیان خستہ وہ بیر فیلمیکی کون،
"سپیدہ دووبارہ بکہرئہ رہوہ"، بہ لام ئایا خہ لکی**

ده تـوانن کارړک ئه نجام بـدهن تـاوه وـه
سپـېده بهـښنه دى؟

نـيـوه بهـسـرنـج دان دـهـسـت پـى دـهـکـن. ئه گـهـرـشـتـانـيـک
بهـوشـيـوه يـه ي کـه نـيـوه دـهـتـانـه وـيـت، وـانـه بـيـت لـه خـوـتـان
بـېـر سـن دـهـتـوانن چ کارړک ئه نجام بـدهن تـاوه کـو
بهـوشـيـوه يـه ي کـه دـهـتـانـه وـيـت وـا بـيـت. پـه يـوه نـدى نـيـوان
ئـه وـه ي ئـه نـجـامـى دـهـدـن وـه سـتـيـک کـه يـار مـه تـيـتـان بـدات
لـه بـهـر چـاو و بـگـرن. دـه بـيـت دابـنـيـشـن و بـه دـواى وـه لـام دابـن.
بـو چـي لـه گـهـل خـو تـانـدا بـه نـامـهـر هـانـى و زـبـرى
هـه لـسـو کـه و ت دـه کـن؟

نـايـالـه حـالـه تـي پـه نـهـانـدا بـېـر دـه کـه نـه وـه کـه تـه گـهـر
عـاجـزانه هـه لـسـو کـه و ت بـکـه ن، کـه سـيـک هـا تـو وـه
بـه بـېـر سـيـار يـه تـي کـاره کـانـتـان بـه نـه سـتـو بـگـرـيـت؟

نـايـا بـه رـاسـتـى بـېـر دـه کـه نـه وـه کـه حـز بـه شـکـسـتـى
نـيـوه بـکـه ن؟

* نـيـوه پـېـشـتـر لـه بـاره ي چـېـر ټـوکـيـکـى دـه رـونـبـه وـه
قـسـه تـان دـه کـرد کـه نـيـمه بـه دـرړـي ژا بـى تـه مـه نـمان سـه رگـه ر مـى
ئـه وـيـن. ئـه مـه وـه کـو نـمـايـش کـردنـى جـړړـيـک لـه يـارى دـيـتـه

چؤت دهميته باهترين هاورني خؤت؟

پيش چاوو كه له نمايش نامه ي شه خصي خؤمان
به رپرسيارين و هيوادارين كه سيك رؤلي كه سيكي تر
كه هيناومانه ته نير نمايشكه ره جي به جي بكات.

به لام نه گه ره موئه مانه خه يال ووه هميكه، كه واته
برجي ريگه به م رؤله بي سودانه به خؤمان ده ده مين؟

گرنگ نه وه به م رؤلانه نه وه نده بي سودنن كه
دينه پيش چاوتان.

نيمه له ته واوي كاره خراپه كان كه سه بارهت به خؤمان
نه نجامي ده ده مين، به راستي چاوهر ي جور يك
له پاداشتين، سزادان ده توانيت پاداشتيكي
راسته قينه بيت. هه نديك له مندا لان ته نيا كاتي ك كه سزا
ده درين هه ست ده كه ن كه خوشيان ده وين. چونكه
ته نيا شتيك كه له دايك و باوكيان ده بينن بي جياوازيه و
نه مه خراپترين شتيكه. له بهر نه وه ي له گه وره يي دا
به سهردانه واندن له گه ل كه سانيدكا كه بؤمان گرنگ
بوون، دريژه پي بده ين. نيمه ته واوي دژوايه كان
به گيان ده كرين تا هه ست بكه ين نه وانه ي هيشتا
له ده وروبهرماندان، به لام نه وانه نير له ده وروبهرماندا

دەھىنىت ونەمە كاتىك كەچىژى راستەقىنە دەست پى دەكات. كاتى خەلكى كونتروللى تەۋايى خۇيانيان ھەيە، كاتىك كە بەراستى دەزانن كىن وچىن، لەم كاتەدايە كەدەتوانن خۇيان لەبەرانبەر كەسانى تردا بكنەۋە كاتىكە ھەول دەدەين بەم نەرىتە شتىك لەخەلكى داۋابكەن كەتوانايان نىە پىتان بدەن، ۋەلانىن، ئەۋكاتە دەتوانىت لەۋەى كە ئەتوانن بۆتان بخەنەپوۋ، چىژ ۋەرىگرن. خەلكى دەتوانن لەگەل تەۋايى دونىادا ھاۋەش بن بەلام سەرەتا لەگەل دونىايى خۇياندا پى بگەن.

*** مەبەستتان ئەمەيە كەدۇستايەتى قۇناغى گەۋرەيى**
لەگەل دۇستايەتتەك كە مىدال دەناسىت يان
دەيانەۋىت، بەتەۋايى جىاۋزىبىت.

بەلى ۋەئەم دۇستايەتتە بۆگەۋرەيى زۆرچىژبە خىشتەرە. كاتى تەنیا ۋەھا نىزىكى يەك كەدەتوانىت پىش بىنى بكن، پەيۋەندى مىدالە لەگەل باۋك ودايكى دا، لەۋانەيەئەم جۆرە نىزىكىيە بەتوندى داۋابكەن. بەلام دەپىت لەۋەش بترسن چونكە دۋاجار

ئىۋە بەكە سىڭى نەزان لەقەلەم دەدەن. كۆتاقۇناغ لەم قۇناغى نىزىكىە بارودۇخى وابەستەيى جىنەكانە لەناو منداللاندا. ئەگەر لەگەرانى نىزىكى لەرىگەي بچوك ۋەستە كىردن خوددۇزىنە ۋەي جىگايەك لەكە سىڭى گەرەتەردا ھەيت، ھەمىشە ترسى نادىبارى بەيەكگە يىشتىتەن ھەيە. بەلام عىشقى كەسى پىگە يىشتىتەن، عاشق كەم ناكاتە ۋە بەلكو ئەۋباش ۋە باشترەكەت.

*** مەبەستەتەن ئەمەيە كە ترسى عىشقى بەۋگە ۋەرىيەش نىە كە بىرى لى دەكەنە ۋە؟**

ھېچ كەس ناتوانىت ترس لە عىشقى جىياكانە ۋە، چۈنكە ئىۋە خۇتەن بەكە سىڭى تر دەخەنە روۋ، ھەمىشە ئەم ترسە ھەيە كەقە بول نەكرىت. كاتىك ئىۋە بونى خۇتەن بۆكە سىڭى تر ناشكرا دەكەن، ئەم مەترسىيە ھەيە كەزىان بىيىن. ھەرلەبەر ئەم ھۆيەشە كەھەندى لەخەلكى خۇيان يەك لايى دەكەنە ۋە كەھەرگىز عاشق نەبن. ئەۋانە خۇيان يەكلايى دەكەنە ۋە كەگۆشەگىر بىيىنە ۋە تاۋەكو رىسكى ئەۋەي

چؤن دهبیته باهترین هاورنی خؤن؟

پئویستی عیشقه واته رازی بن به ئاشکراکردنی خویان
بوئه وانی تر، به لام کاتی که سی پیگه یشتوو عاشق
ده بیئت، ته وای شوناسی خوی، شوناسیک که هه یه تی و
ده یه ویت بیئت، به بی سه رنجدان به کاردانه وهی
مه عشوق، ناکه ویته مه ترسیه وه.

ئه گهر ئه وه مه عشوقه ی له ده ست بدات هیشتا خوی
هه یه. به لام ئه گهر چاوه رین که سیکی تر له ریگی
شوناسه وه ئیوه به ته وای بناسیت، له ده ست دانی ئه
که سه ده توانیت بیته هوی فه نابوتان.

*** مه به سستان ئه مه یه که ته نانته له قولترین
عیشقه کانیش ههستی جیا بونه وه هه یه؟**

له ساته نزیکه کاندراستییه کی تری ئاشکرا له هه بونی
جیایی بوونی نیه. به لام هاوبه ش بونی قول خودیه تی
له گه له به گشتی له نیوچوونی، به ته وای جیاوازه.
*** من ژیا نی به بی عیشقم خوشناویت.**

کی هه یه تی؟ هه رکاریک که ئه نجامی ده ده یین له گه له
عیشقدا به هیزو ته ووتر ده بیئت، به لام عیشق هه میشه
بوون نیه. ههستی ئیوه سه بارهت به خوتان، کاتی

کە سێک بونی نیه تاوه کو عیشقی ئێوه وه لām بداته وه .
په یوه ندی به مه وه هه یه که کاتیك بونی هه یه ، ئه زمونی
ئێوه چه نده به نرخه بۆتان .

بیری پوری دایکم که وتمه وه که له ته مه نی ٨٠ هه شتا
سالتیدا له لیوار بیابانه کانی کالیفورنیا دا به ته نیا ده ژیا .

جاریکیان لیم پرسی کاته کانی چۆن به سه رده بات ؟
ئو وه لāmی دایه وه : " من له ٢٤ کاتژمێردا کات که م
ده هیتم " . بۆم ده رکه وت و سه رنجمدا که مه به ستی
چییه . کاتی له وی بۆین ئو سه ره په رشتی گروپیکی
ئه ده بی ده کردو هه فته یه ک پێش ئو وه له بواری
ئه ده بیات دا ده ی خوێنده وه و کیکیکی دروست ده کرد
بو دانیشتنه که یان . له قوتا بخانه یه کی داهێنان کاری
ئه ده بی دا به شداری ده کردو له نیوان چالاکی
یه نه ده بیه کانی شیدا ، گول و گیای له باخچه که یدا
په ره و ده ده کرد ، سه رادنی خه لکی ده کردو به شیوه ی
جیا جیا له گه ل دۆستان و خزماندا نامه یان بۆیه کتری
ده نویسی ، ئه وتنه نا خۆی سه ره گرهم نه ده کرد

بەلگۈلەتەۋاۋى ئەۋكارانەي كەئەنجامى دەدان چىڭى
ۋەردەگرت.

چەند سال لەمەۋپىش بەتەنیا سەفەرى كىرد
بۆدەرەۋە ۋىكەتەكانى

ئاناسايى بوون. كاتىك كەگەرايەۋە لەسەفەر لەلەي
ئىمە ماىۋە بونى بۆئىمەبەرەكەت بوو.

ئەۋەمىشەلەۋەي كەكانى لەگەل ئىمەدا بەسەر
دەبىرد خۇشحال بوو. كاتىك ئىمە سەرگەرمى كارى
خۇمان دەبوين، ئەۋىش خۇشحال بوو، ھەرگىز
نارەھەت نەبوو.

ھىچ كات ئەم ھەستەمان نەبوو كەئەۋچاۋەرىيە
تاۋەكو ئىمە بچىن ئەۋسەرگەرم بىكەين. ئەۋەرگىز
چاۋەرىي نەبوۋكە كەسىك پالپىشتى لى بىكات، بەلگۈ
رىگاكانى بۆپالپىشتى لەخۇي دۆزىبۈيەۋە.

*كەۋاتە دووبارە دەگەرتىنەۋە بۆمەمان پىرسىيار،
كەچۈن بىرىكەينەۋە پارىزگارى لەخۇمان بىكەين؟

گرنىگە كەفېر بىن گوى بەخۇمان بدەين.
 ئىمە زۆر بەمان بىردە كەينەۋە لەگەل خۇماندا ناسازگارو
 ناھە ماھەنگ بىن. ئىمە لەمندا ئىدا پەيامەكانى
 جەستەمان بەشئۆەيەك ۋەردەگرت. مندا لآن دەزانن
 لەچ كاتىكدا برسايانە يان نارەحەتن. بەلام كاتىك
 كەمندا ئىن، دەنگەكانى گەۋرەكان زۆر بەھىزتر و
 دائىياترن لەدەنگى ئىمە. ئاسان ترە لەسەرئەۋەي
 كەسانى ترەدە ئىن، رۆشتنە پىشەۋە. ئەۋانە پىشتىر
 حسابى ھەمووشتىكىيان كىردوۋە و ئىمە تەنيا پارچەكانى
 ئەم لاۋ ئەۋلا دەچىننەۋە. لەسەرۋى ئەمەشەۋە ئەگەر
 لايەنگرى ئەۋان بىن، نانمان لەنىۋرۋنە. ئەگەر بەگوى
 قىسەي ئەۋان بىكەين. ئەۋاجىگاۋ خواردنمان ھەيە.
 ئىمە دەتوانىن چ شتىك بەخۇمان بدەين كەبتوانىت
 چاۋدىرى لەۋىكات؟

ئەمە ھەمان چىرۋىكى كۆنەكە ئىمە لەقۇناغى مندا ئىدا
 بۇدىرئەدانى مانەۋەي دەبىت چى بىكەين؟! بەلام
 پىۋىست نىە ئىتردىرئە بەم كارانە بدەين. ھەماھەنگى
 دوبارە لەگەل خۇماندا پىۋىستى بەراھىنان ھەيە، دەبى

چوٹ دمبیتہ باہترین ھاوړنۍ خوټ؟

خۆمان تاقی بکهینه وه تاکو بی پەردە قسە بکهین.
ئەگەر ماوہیە که گویمان بە دەنگی خۆمان نە داوہ،
لەوانە یە ئەودەنگە زۆر لاواز بویت.

پی دەچیت لەوہی کہ ماوہیە کہ سەرپۆشیان داوہ
بەسەریا زۆر تورە بیت. بەلام بی گومان ئەم دەنگە
بونى هە یە و دەبیت کاتیکی پی بدریت. ئەگەر
بیربکهینه وه چۆن گوئی لی بگرین، شتانیکی زیاتر
فێردە بین و شتانیکی نااسایی دەبیستین.

*** لەوانە یە شتانیکی ترسناک ببیستین. ئایا شتانیکی
شاراوہی زۆر لە ئیمە داھەن کہ قەبولکردنی ئەوانە زۆر
کێشە یە؟**

ئەگەر ئەم شتانە بەرێژەیی بن و ئاشکرا بن، ئایا بۆ
خەلکی کۆنترۆلی ئەوانە بە تەنبا ی کێشە نیە؟
کہ واتە دەرونناسان ئەبیت کاریان چی
بیت؟ بۆئەوہن تاپارمەتی خەلکی بدەن کہ ئەم شتانە
بخەنە نێوگۆر، بینە دەرەوہ، دەستە بەندی بکەن و
دواجار لە دەستی ئەوانە تەواو بین؟

بی گومان د هروناسان د هتوانن یارمه تی زیادی
خه لکی بدهن و له باره ی هۆکاری نه وه ی که بۆچی
ده بیټ له گه ل خویندا خراب مامه له بکه ن و هه ولی
خویان ناشکرا بکه ن.

هه ندی له خه لکی نه وه نده سه رگرمی گه یان دنی
به لان به خویان و نه وه نده بی ناگان که بۆچی نه م کاره
نه نجام دده ن که به شکردن و تویرینه وه ته نیا
ریگایه که که ده توانن ده ست پی بکه ن تاله مارپیچی به لا
هینان و فه نابونی خویان ده ست به رداربین.

به شکردن و تویرینه وه ده توانیت یارمه تیان بدات
تاله وریرگیان هی که له سه ر شه قامی چاره نویسیاندا هه یه
سه رکه و توووبن، ریگریه که که له لایه ن زۆربه ی خه لکیه وه
وه لانراوه به لام نیمه به توندی هه ول دده یین تا نه وانه
پپاریزین. دابه شکردن و تویرینه وه که ره سته یه کی
باشن، نازادی و ره های، کاتی که یه که م جار نه خوڅ
له سه رکورسی د هروناسیک داده نیشتیت، له راستیدا
هه نگاویکی گه وره بۆ مړوځایه تی به ره و پیښه وه نراوه.

چۇت دەپىتە باشتىن ھاۋىنى خۇت؟

بەلام خەلگى لەدەرەۋەى كورسى دەروناسىش
دەتوانن كارانىك ئەنجام بدەن. مەبەستم ئەمە نىە
كەدەروناسىك بەشىۋەى دانىشتن ناتوانىت ئەنجامى
بدات بەھەرچال من ئەم كارەم لەرىگەى تەلەفۇنەۋە
بەسەرکەۋتوبى ئەنجام داۋە، دەپىت خەلگى كارى
زىاتر بۇخۇيان ئەنجام بدەن، تەنانت لەگەل بوۋنى
ھاۋكارى دەروناسىش يەككى لەبەلگەكان كەھەندى جار
دەبنە ھۆكار، ھەندى دەروناس ئەۋەندە بەدرىژى
بگەنە ئەنجام، ۋەرگرتنى ئەم خالە لەلايەن
خەلگىۋەكە دۋاجار گۇرانكارى ئەۋانەپەيۋەندى بە
خۇيانەۋە ھەيە. بەبى سەرنجدان لەۋەى كەتاچ سنورىك
دېدوتىروانىنيان دۇزىۋەتەۋە تاچ ئەندازەيەك
لەبۇچۈنياندا ھەستى تەۋاويان ھەيە، گۇرانكارى
بەخودى خود نايەتە بوۋن.

*بەلام من ئەم ھەستم ھەيە كەھەندى كات گۇران
بەئاسانى رۈدەدات ئەزانم ئەم فەرمانە بۇم رۈداۋىكە
روى داۋە.

لە ناکاۋلە بارەى كە سىكەۋە ھەستى تەۋار جىاۋاز
پەيدادە كەين. كۆلۈك لە سەرشانقان لادە چىت،
دەرگاكان دە كرتنە ۋە ئەۋەى لە گەلىدا دەرگىرىيون
بە يەكجار بۇتان ئاسان دەيىت.

ۋەك موعجىزە روداۋ رودەدات ئەمە شتىكى باشە،
چونكە يارمەتى خەلگى دەدات تادىژە بەرىگەيان
بدەن، بەلام سەرەتا دەبى كىشمەكىش روبەدات. ھەۋلى
زۆردەدرىت تالەماھىيەتى موعجىزە سەردەرىيىن.
موعجىزات بۆكە سىك رودەدات كە ئامادەگى ئەۋەى
ھەيىت، بەلام شتىك زىاتر لەمە بازدان پىۋىستە تازيان
بگۆرىت. بەكردارى ھۆشيارانە ۋە پلانېك بۆبە دەست
گرتنى ژيانمان پىۋىستە ۋە زۆرىك لە خەلگى نايانە ۋىت
لە گەل ئەم پلانەدا روبە روبىنە ۋە.

ئەۋانە بىردەكەنە ۋە دەرونناس باۋك يان دايكىكى
باشە كە ھەرگىز نەيان بىۋە ۋە لەمە ۋە بەدۋاۋە
پارىزگارى لەۋان دەكەن. تاسنورى ئەۋەى كە ماف
بەۋانە ۋە كى لە گرنىگرتىن شتەكان

چۆت دەپىتە باشتىن ھاۋىنى خۇت ؟

كە دەروناسىڭ دەتوانىت گىرنگى پىبىدات
سەرنىجان و ھۆگرى ئو بەوانە يە كەسەردانى دەكەن،
بەلام خەلكى لەبىرىاندە چىت كەدايك و باۋكى باش
كەسانىڭ كەھاۋكارى مىندالەكانيان دەكەن تاۋەكو
گىرنگى بدەن بەخۇيان و پارىزگارى لەخۇيان بكەن.
كەسىڭ دەيوت ئەگەر خواردن بدەيت بەكەسىڭ ئەوت
تەنبايەك رۆژ تىركىردو، بەلام ئەگەر ئەوفىربكەيت
كەچۇن خواردن دەست بخات، ئەوا دەتوانىت تەۋاۋى
تەمەنى خواردنى خۇى دابىن بكات. كاتىڭ نەخشە
دەكىشىت پارىزگارى لەخۇت بكەيت و بەرپرسىارىەتى
خۇتان لەئەستۆ بگىرن، ھىشتا كارانىكى زۇرتان
لەپىشە. پىۋىستتان بەبىر كىردنەۋەھەيە، و دەبىت ھەول
بدەن تاۋەكو خوەخراپەكانى رابىردوتان لەبىر بكەن.
لەوانەيە بەشىڭ لەبونى ئىۋو لەگۇرانكارىەك
كەمەبەستتانه بېھىننەدى تۈرەبىت. ئەوبەشەى ئىۋو
كەلە شىۋازەكۆنەكان بەتەۋاۋى رازى يەۋ نايەۋىت
كەسىڭ بگۇردىت يان كارىڭ بەشىۋەيەكى ترئەجام
بدات، دەتوانىت لەبەرانبەر گۇراندا بەرگىرى بكات.

*** نۆزىك لە ئىمە ئامادەين ھەركارىك بىكەين بەلام
گىرانمان نەبىت. راستگويانە بلىين دەبىت شتىك
قولترەگىرانى داب ونەرىتەكان خوى پىئوۋەبگىرىت.
بىگومان شتىكى زياتر لە شوپىنى ترس داهەيە.**

تەواۋى ئەۋەتتەنەي كەلەبارەيانەۋەقسەمان كىرد
لەۋەھم وپىش بىنىمان، ھەستى باش تىروانىنمان
سەبارەت بەدونىاي خۇمان. بەشپوۋەيەكى تىرەشكى
لەبۇنى مۇڧ ھەست دەكات كەھەستيان لە شوپىنى ترس
دا بىريارى ۋەرگىتوۋەبۇمانەۋەي ئەۋەول دەدات.

بى گومان ئەمە لەخراپ تىگەشتىنكى زياتر نىە.
ئەۋەي بەراستى لە شوپىنى ھىرش بىريارى گىرتوۋە، داب
ونەرىتى خراپى ئىمە يە داب ونەرىتى ناشىرىنى فىكرى
ۋرەفتارىەكەژيانى ئىمەي ژەھراۋى كىردوۋە. رىزگار بوون
لەدەستى ئەۋانە پىۋىستى بە پىشتىۋانى زۆرەيە.
تەنىامەيل بۇگۇران بەس نىە، بەلكو دەبىت بمانەۋىت
ئەم مەيلە بۇگۇران ھەبىت. تەنانت ئەگەر ھەم
نەتەۋىت دەبىت ھەموۋىشتىك رۇن و ناشىركابىت.

رىگاي زۆرەن بۆنەم كارە. ھەندىك لەوانەكۆن
 وكتىشەيى دىنە پىش چاۋو ۋەكوو: "بەھاي ئازادى
 ھوشيارى ھەمىشەيى يە" يان "دووبارە ۋدووبارە ھەول
 بدەن". ئەم ۋوشانە لەقالىن ۋدووبارەن، بەلام راستى
 يان ھەيە. ئىۋە دەبىت كەچاۋدرىرى كارىك دەكەن،
 ھەبن. ھەركات كەجىگاي مەچەكى خۇتان بەكەم گرت،
 بوەستن، لايەنى گۇرانى خۇتان بگۇرن گۇران بەكەن. بى
 گومان دەبىت راست گەراش بن.

زۆرجار خەلگى ھەزدەكەن تەۋاۋ بى كە م وكورىي
 بن. كاتىك بەم شىۋەيە نيە، لەخۇيان ئاۋمىد دەبن.
 دەبىت ئەم تىروانىنە بخرىتەكەنارەۋە، تايىت نيە
 بەمۇقەۋە. لەوانەيە ھەندىك شۋىنەۋارى ھونەرى
 تەۋاۋبن، بەلام نەك ھەموۋنەۋانە. مۇقى تەۋاۋنەگەر
 بونى ھەبىت، دەبىت چ ھەۋىرىك بىت شىۋى ئارام
 گرتن نيە. دادوۋەرى خودىەتى لەسەر بنەماي پىۋانەي
 گەۋرەيى مۇقەكان يەكىكى تر لەرىگا خراپەكانى
 رەفتارى خراپ لەگەل خۇماندا بىيانوى باشى بۆتەسلىم
 بوۋنە. ئەسلەن لەبارەي خۇتانەۋە داۋەرى نەكەن

خوځان به وشيږه يه ي که هه ن قه بول به ن وله ويډابه ره و
پيشه وه برقن.

*** واته بې ياسايي و هه له کانمان قه بول بگهښ؟**

به لام من بيرده که مه وه خالي بنه رته ويه هيز
له وانه دايه.

نه گه ربتوانن له هه له کانتان خوږه دور بگرن، باوهر تان
هه بېت نيوه ته نيا که سيکن که سه رکه وتووبون.

*** ده زانن شتيکي تره يه که نازاري ئيمه ده دات،**

نه وېش نه وه مورچا وډيري و ناگالتيونه به رده وامه يه
که له بيرکردنه وه لتيان ماند و ده يم و به دلفيايي وه
سه رنج راگيش نايه ته پيش چاو. نه وشه وق و مه يله ي
که له سه ره تادا قسه ي بوو، له کوټيه؟ خو هاندان له کوټي
دټيه گورپه پانه وه؟

زورجار خه لي ده لېن هه ز ده که ن خوځيان هان بده ن و
هه ستيان به هه ند وهر بگرن. به لام نه وانه ته نيا
له ناخياندا چوار چيږه ي بيريان زنداني ده که ن
به شيږه يه ک که به نه ستم ده توانن تي بگه ن که چ
هه ستيکيان هه يه. نه وانه له نه زمون کردني هه ستي

چۆن دەبیته باشتەین هاوړنۍ خوت؟

ساده وړون دل گرانیان هیه نه گهر بتوان بیرو
بوچونیان وه لابنۍ، نازاد ده بن. نه م راکیشانه
تیوره کاتی. "دی. اچ. لورنس" ه.

به لام نه نازادی و نه ه ستنیان هیچ کام نه وه نده
ساده نین. نیمه له ناخی خوماندا ه گبه یه ک
له کاردانه وهی به رنامه ریژیمان هیه که ه مووشته کانی
تیداماوه، نامورگاریه کانی قوتا بخانه، ه سره ته کانی
رابردو، چیرۆکی کون وهتد. ته وای نه مانه له گه
ه ستنی راسته قینهی نیمه تیکه لاو بوون. له بهر نه وه
له کار کردندا، خو هاندان زورجار به مانای ده ست که وتنو
به دواي به که مین شته وهیه که به بیرماندادیت و
گریمانه ی نه و به ناو نی شانی په یامیک له قولایی
بونمانه وهیه.

به لام له قولایی بونمان نات وای زور هیه. نیمه
ده بیست کاردانه وهیه که به و ریژهیه دین و ناشکرا
ده بن، توژی نه وه بکهین و تی بکهین په یامه کان
به راستی له کوپوه دین. ده بیست نه خشه دابریژین
که له سهر بنه مای کام یه ک له وانه رهفتار بکهین و کام

يەك لەوانە پەيۋەندى ئىمە پىشان دەدات. ئەمەبەم
مانايە نىيە كەدەبىت بەردەوام ئاگامان لەخۇمان بىت.
پىۋىست نىيە ئەۋەندەتورەۋ دەستەۋەستان بىن
كەتەنات لەبە رىگارۇشتىنیشان لەبىر بچىت. بەلام
بەھەند گرتنى ھەست پىۋىستى بەھەۋل وگۇشش ھەيە.
ئەگەرچەزىكەن بۇئەم كۇششە سەرمايەدارى بكەن،
دەگەنەشەۋق ۋەمەيلى خۇتان.

خەلكى دەللىن كەنايانەۋىت ئازادۋ رەھابىن بەلام
ئەۋەي بەراستى پىۋىستىيان پىي ھەيە كۇنترۇلە. تەنيا
كاتىك كەكۇنترۇلى تەۋاۋى خۇتان بەدەستەۋە بىت،
دەتۋانن ئازادۋ خۇبۇۋىنەر بن وچاۋەروانى ئەنجامى
باشتان ھەبىت.

ھەرلەبەر ئەم ھۆيەش پەيۋەندى سىكىسى بۆكەسى
پى گەيشتۋ رازى كەرتەرە.

بەلام كەسى پىگەيشتۋ پىۋىستى بەخۇگرتن ھەيە
تاۋەكو خۇپەھاگردن، چونكە دەزانىت كەتەۋاۋودەست
لى نەدراۋە ئالەم پەيۋەندىيە دىنەدەرەۋە. بى گومان

كەمىك دۇايەتى و نە يارى بەرچاۋو دەكەۋىت، بەلام
ئەمە يەككە لەرموزەكانى عىشق.

* ئىۋە ئىمە رازى دەكەن ۋە موۋشتىك بە باشى دىتە
پىش چاۋو.

بى گومان مىشتا دلنىانيم كە بە رادەى پىۋىست
دە زانم چ كارىكى تر دەتوانم ئە نجام بدم.

دە بىت قسە كردن لە گەل خۇماندا فىربىين ئەمە
زۇرگىرگە. دە بىت ھە موۋشتىك بۇخۇتان رون بكنەۋە
ۋە يىزى دل بە خۇتان بدەن. دە بىت گفتوگۆى ھەمىشە ئى
لە گەل خۇتاندا رىك بخەن ۋ ئەم گفتوگۆىە يارمەتى
ئىۋە دەدات لەكاتى كىشەكانتاندە. كاتىك مندالى
دە يەۋىت خراپەبكات، دەتوانن بىۋەستىنن، سەرەتا
لەم بارەيەۋە قسەبكنەن و دوايش بەئەو "نا" بلين.

ھەمىشە ساتىك ھەيە كە ھەرشىتەك لەۋانەيە ئەگەر
سەرنج بدەن ئەۋاسەرنجى ئەۋساتە دەدەن وتى دەگەن
كە بە راستى دەتەنەۋىت چ كارىك ئەنجام بدەن.

ئىۋەتواناى ئەم كارەتان ھەيە كە بۇخۇتانى بەينن و
ئەمە شتىكى باشە.

سەرەتا بۆتان كېشەيە بەلام پلەبە پلە ئاسان
تردەيىت.

*** مەرۈك ئازادى مەرۈك پەيۋەندى بەر دواكەرتنە
كەرتەۋە مەيە چ جېگايەكى ترسناكە .**

بى گومان ھەمىشە ناتوانى بە دروستى
لەۋسودۋەرىگىن. كاتىك مندالى ناختان خراپ مامە
لەدەكات، خۇتان سزامەدەن. ئەم كارەتان بەرادەي
پىۋىست ئەنجامداۋە. مندالى ناختان بېخەشەن.
كەبىردەكەنەۋە زۆرىك لەشتەكان بەدناۋتان دەكەن.
بۆدەست پى كەردن زۆر خراپ نىن، بەلام زۆرجار
بەكارانىكى دى خۇتان دىرژەدەدەن تائەۋەبەسەلمىنن
كەھەمان كەسى خراپىن كەلەمندالىدا پىش بىنيمان
دەكرد. ئىمەئازار دەچىژىن چونكە تاۋانى خەيالەكانى
دايك وياۋكەمان، تورەبونىك كەلەتەنىيى دا بەجى
ھىشتىنمان ھەست پى دەكەين، يان لەدەست دانى
باۋەرمان سەبارەت بەخۇمان كاتىك مندالىكى ترلەدايك
دەبۈو گومانمان دەكرد كەقۇناغى ئىمە ھاتۋەتە

سەر ھو، ھەموان بەجنگاي ھەستی راستە قینە خۆمان
 لە بەرچا و گرتو. بە ئیمە دەلێن لە گوناھ بێزار بن بەلام
 گوناھ کارانتان خۆش بویت. بەلام ئیمە زنگ ترلە وەین
 و ئەم ھاوکی شەبە بە پێچەوانە وە دەکەین، ئیمە لە گوناھ
 کاریک کە لە دەروندا یە بێزارین بەلام بە گوناھە وە
 نوسا وین. ھەلەکان و تاوانەکانی خۆتان رازی نەکەن،
 تەنیا ھەول بدەن دەرك بکەن کە بۆچی رویاندا وە
 و خۆتان بەرھە و رێرە و یکی راست بکشین. ئەو کارە
 ژیرانە بە خۆشە و ژیستی یە وە کە بۆ منداڵ ئە نجام دەدەن،
 یارمەتی دانێکی مېھر ئامێزانە یە کە بە ئەوی دە بە خشن.
 کاتیک کە منداڵە کە بە باشی دەناسیت، دەزانن چ کات
 گوشار زیاد بکەن، چ کاتیک دل ئەوایی بدەن وە وە چ!
 کات تەنیا بپھیلتە وە. ئەگەر منداڵی دەرونتان بناسن،
 دەزانن لە گەل خۆتاندا چی بکەن. دەزانن چ کاتیک و
 بە ئاسانی بگرن و کاتیک داخواری لەو بکەن. دەبیست
 لە گەل خۆتاندا ئاشنا بن. منداڵی ناختان لە باوھش
 بگرن و لە گەل خۆتاندا ھاوری بن. بەم کارە سەر

چاۋەي تۈنلەرنىڭ ئىچىدە دەست دايە، كەمەمىشە
دەتۈنن بەدۋاي دا بچن.

رۇڭنىڭ پىياۋىكىم بىنى كەزۈر ناره خەت بوو. نىزىكىتىن
كەسى مردىبوو، ئەۋەستى بەتەنئايى دەكرد. لەپەنەي
دانىشىم ۋەستىم بەغەم ۋىزارى كىر لەكۈتايى دالىم
پىرسى: ئىستى باشتىن ھارەت لەدەست داۋە؟ ۋەلامى
دايەۋە ھەر بەۋىئەيە "پىم گۈوت: مەگەر نازانى
باشتىن ھارەت تۈكى يە؟"

بەسەر سورمانەۋە سەيرى كىردىم، بۇساتىك بىرى
كىردەۋە چاۋەكانى پىرون لەفرمىسك،
پاشان گۈتى:

"پىم وايە ماف بەئىۋەيە، ھەركەس باشتىن ھارەت
يە بۇخۇي."

*ئەگەر ھەممۇ ئەمكارانە ئەنجام بەدەين ۋەۋاي ئەم
بابەتەنە ھەست پى بىكەين، ئايابەراستى ئىلانمان
بەشئەۋەيەكى تىر دەپت؟

چۆن دەپتە باشتىن ھاۋىنى خۇت؟

ئەگەر بتوانىن خۆشەيىستى و پەرۋەردە كىردى
خۇمان فېر بىن، لەۋەي كەخۇمان پېش بىنى دەكەين
بەتواناتىن. بى گومان دەپت ئاگادارى كېشە
راستەقىنەكان بىن لەۋانەيە لەھەندىك شوئندا شكست
بەيتىن.

ژيان ميوانىەك يان باغىكى پرگول نىە. دونيا لەبەر
خاترى ئىمە ناسورىت. ئىمەناتوانىن لەمەرجهكانى مرقۇ
كەھەمووى دەردوئازارە، كېشەۋ لەناو چۈنى شتەكانە،
رابكەين. دەتوانىن لەتەۋاۋى ئەتواناينەي كەھەمانە
بۆ پوبەپوبونەۋەي قەيرانەكانى ژيان سود ۋەربگرين و
لەھەر شتىك كەلەبەرانبەرماندا برىارى لەسەر دەدەن،
بەلايەنى كەم سود ۋەربگرين.

ئەگەر خۇمان لەۋەھمى خوديەتى رەھابكەين
ۋىبرېكەينەۋە سەرچاۋەي راستەقىنەمان برىاردادە،
دونىايەك بۆدۆزىنەۋە، لەپېشمان دايە، پىۋىست دەكات
زۆرجار خەلكى خۇيان بەشادو پەرىشان وماندو ببىنن.
ھەرۋەك ھەموورىگاكانيان تاقى كرديتەۋە ۋەلەھەرچى

ھەيانە سوديان ۋەرگرتۈۋە سەرچاۋەيان بە كۆتا
گەشتۈۋە ۋە لەخۇيان ئاۋمىد بوون.

بەلام كاتىك پىۋىستى يەكانى خۇمان لەبەر دەستى
خۇمان دابىيىن ۋەكوئەۋەيە كەسەر چاۋەى وزەى
دەست لى نەدراۋ بخەنەنىۋ چالەۋەيان حسابى بانكى
سودلى ۋەر نەگىراۋ پەيدا بكەين. ئەمەھەرزانتىن سەر
گەرمى يە كەبونى ھەيە.

ئىۋە ھەرگىز ناگەنەكۆتا ئەم فەرمانەسىست ناپىت.
ئەم فەرمانە ئارامى دەستى قۇناغى بەسالۋ چۈنىشە.

كاتىك "برناردېرنسۇن" رەخنە گرى ھونەرى،
نەزىكەى ۹۰ سال بوو گوتى: "ئامادەم لە سەر
شەقامەۋە بوۋستىم ۋ، كىلاۋىك بگىرم بەدەستەۋەۋەۋەداۋا
لەرتىۋاران بگەم كەنەۋەساتانەى سوديان لى ۋەر
نەگرتىۋەن بىرپۇتۇننە نىۋەكلاۋەكەمەۋە".

ئەۋ ھەرگىز تواناي خۇى بۆ چىژ ۋەر گرتىن لەتەۋاۋى
ساتەكانى ژيانى لەدەست نەدا.

رەنگە بلىن ئەۋكەسىكى دەگمەنە بەلام ھەموۋ ئىمە
دەتۋانىن دەگمەن بىن

چوٲ دہبیتہ باہترین ھاو رنی خوات؟

* ھست دہ کم شتانیکی زقر لہ ئیوہ فیر بووم و
وشہی بیرمہندانہی زرقم لیوہ بیستن. ئومیدہ وارم
کہ بتوانم نہ وانہ م لہ بیریت.
بی گومان لہ یادتان دہ بیت. چونکہ ھہ مبشہ ناگات
لہ وان بووہ.

چۇن دەبىيەتە

باشتىن ھاورى خۇتە

*تائىستا بوارىك نەرەخساوۋ كەۋەكو كىتەبىكى چۇن باشتىن ھاورى خۇتە بىت؟ سادە، كاريگەرۋ خىرا و كارتىكەر بىت. كاتى دلتەنگم رۇزى دووچار ھاورى لەگەل پەرداخىك ئاۋ، ئەۋ دەخوینمەۋە، ئەم كىتەبە ھەمىشە گيان بە من دەدات.

"نیل سیمون"

* دەمەۋى بلىم ئەم كىتەبە موعجزىيە. بەلام خالى بنەرمى ئەمەيە كەمۇعجزىيەك بونى نى يە. كەۋاتە بەيلىن بلىم كەبەبى ئەم كىتەبە ناتوانم بريم.

"نورا افرون"

*لەرۋژگارى ژياندا كەكىشەۋنىگەرانى زۇرم ھەبۋە ئەم كىتەبە بۇمن ۋەكونەسىمى كويستان بوۋە.

"برى برنسون"

منتدى اقرأ الثقافي

لەبازوگراۋەكانى خ

نرخ (۲۰۰۰) دینارە